

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK október 15.

285. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jevin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jevin trg 3. (Minerva palota)

A jótékony kritika

Az az impozáns politikai egység és öntudatosság, amelynek az erdélyi magyarság a gyergyószentmiklósi nagygyűlésen tanácskozásai és értékes tanulságot nyújt minden ország magyar kisebbségének, de faji többségének is.

Az első időkben, amikor az utódállamok magyarságát a történelmi szükség nemzeti szervezkedésre kényszerítette, a magyar tömegek föltétlen engedelmisséggel és a kritika jogának felfüggesztésével rendelték magukat választott vezetőik akarata alá. Zárt ajtóik mögött folyt a vezérkar tanácskozásai és a belőlük kialakult elhatározások a faji hűség és nemzeti kötelességérzet védelme alatt állottak. Konkolyhintas, hűtlenség, árulás vádját vonta magára, aki a magyar kisebbség részéről bíráló szót emelt a vezérek döntései ellen. A gyergyószentmiklósi magyar zsinat eseményei megszohangzóan hirdetik, hogy elmúlt a kisebbségi élet bölcsőkor és azok, akik fajtestvéreik nemzeti célkitűzéseinek képviseletét vállalták, immár nem vonhatják ki magukat a jó-hiszemű elégtelenség termékenyítő hatása alól.

Néhány héttel ezelőtt lépett ki a porondra az erdélyi magyar párt ellenzéke és a véleménynyilvánítás szabadságát követelte a pártvezetőség hivatalos álláspontjától és mód-szeraitől eltérő felfogás számára. Radikális reformokat sürgetett ez az ellenzék, a pártszervezetek demokratikus átépítését és a központi vezetőség olyan reorganizálását, hogy kifejezésre jusson benne Erdély kétmilliónyi magyarságának szociális rétegződése és világnézeti differenciáltsága. Attól lehetett tartani, hogy Gyergyószentmiklóson kibobbannak az ellentétek és a romániai magyarságot két pártra szakítják. Ezt a veszedelmet csak úgy sikerült elhárítani, hogy az elnökség szabad folyást engedett a bírálatnak, sőt megfelelő helyet is biztosított az elégtelenségnek az intézőbizottságban. Az ellenzék diadalként könyvelheti el, hogy a nagygyűlés elvetette az előterjesztett szervezeti szabályzatot, amely az elnökséget szinte korlátlan hatalommal ruházta volna fel, viszont a régi vezetőség az újbóli megválasztással bizalmi vótumot kapott, így tehát az összecsapásban az erők eredőjének törvényszerűsége érvényesült.

Soha olyan egységes nem volt az erdélyi magyar párt, mint most, hogy az egységét látszólag fenyegető frontális támadást kiállotta. Az ellenzék nyugodtan maradhat bent a pártban, ahol intenciói meggyanúsítása nélkül meghallgatásra talált és lehetőség nyílt nézetei térhódítására. A pártvezetőség pedig, amelynek eddigi munkáját az ellenzék sok tekintetben kifogásolta, hitet és erőt meríthet abból a tudatból, hogy a nagy célokra törő harcban osztatlanul sorakozik mögötte az egész erdélyi magyarság. Ime: a hibákat akadálytalanul feltáró, a javítás szándékától fűtött kritika nemcsak hogy nem destruál egy nemzeti pártot, hanem annak egységét új, az eddigiekénél tartósabb pillérekkel támasztja alá.

Megszívlelni való tanítás kínálkozik a gyergyószentmiklósi nagy-

gyűlés eredményéből a faji többségek számára is. Különösen azok a nemzetek, amelyeknek nagy tömegei ették még nemrég a kisebbségi sors keserű kenyerét, azt szokták hangoztatni, hogy a kisebbségeknek nem a faji összetartozás, hanem osztályérdekeik alapján kell szervezkedniük. Valóban: a két végpont közé, amit a földnélküli székely paraszt és Bethlen György gróf jelentenek, a különböző gazdasági érdekek igen széles skáláját szorítja bele a magyar párt formájában

megnyilatkozó közösség. Bizonyos, hogy eljön az idő, amikor ezek az eltérő érdekek szembekerülnek egymással és a nemzeti pártok kereteit szétfeszítik, azonban ennek a folyamatnak siettetése a faji többségeken mulik. Mihelyt megszűnik a nemzeti elfogultságnak az a nyomása, amely az egy kisebbséghez tartozók között külön pártba kívánczó védelmi szolidaritást teremt, mihelyt a nemzeti jelleg nem fogja speciális problémák elé állítani az állampolgárok egy részét, nyom-

ban széthull alkotóelemeire minden nemzeti párt. Az a szükkeblőség azonban, amellyel a román kormány a paktum következményeinek viselése elől elzárkózik, még azokat is a magyar párt kombattánsai közé tereli, akik mentalitásuknál fogva talán más politikai elhelyezkedést keresnének.

A román faji többsége a főérdem, hogy az erdélyi magyar párt megerősödve és egységében megszilárdulva került ki a gyergyószentmiklósi nagygyűlésből.

Ófelsége még nem fogadta el a kormány lemondását

Minden valószínűség szerint megmarad a kormánykoalíció Radics István ragaszkodik a megegyezés politikájához — Ha Uzunovics megegyezik Radicsal, a kormány visszavonja lemondását és végrehajtja a rekonstrukciót

Pasics elhalasztotta hazautazását

Beogradból jelentik: Ófelsége csütörtök délelőtt még nem fogadta el a kormány lemondását, ami egyelőre a legfigyelemreméltóbb momentuma a válságnak.

Ilyen módon tulajdonképpen nincs jogérvényes kormányváltás, ami lényeges hatással van az általános helyzet alakulására, mert így Uzunovicsnak ideje és alkalm van arra, hogy a pártvezérek megkerülésével és a pártklubok megkérdezése nélkül keressen kibontakozást.

Ez a körülmény délelőtt folyamán megerősítette azokat a verziókat, melyek szerint

a válság csak kormányrekonstrukcióval, esetleg a kormánykoalíció kiszélesítésével fog végződni.

A másik fontos mozzanata a válság lefolyásának az a távirat, melyet Radics István intézett Uzunovics miniszterelnökhöz és amelyben bejelenti, hogy haladéktalanul Beogradba utazik.

Tanácskozások a miniszterelnökségen

Uzunovics miniszterelnök a kora reggeli óráktól délután egyig tartózkodott hivatalában, ahol a radikális párti miniszterek látogatását fogadta. Hosszasan tanácskozott a miniszterelnök Makszimovics Bózsó belügyminiszterrel, Tritunovics Misa közlekedésügyi miniszterrel és Mihics Milán törvényegységesítő miniszterrel, akik politikai kérdésekben mindig döntő szót vittek a kormányban. Tárgyalt Jovanovics Vászta közlekedésügyi miniszterrel és Mihajlovics Ilijával, a radikális klub elnökével is; végül meglátogatta Uzunovicsot Jankovics Dragutin udvari miniszter.

A miniszterelnök nyilatkozata

Uzunovics miniszterelnök hivatalából való távozása alkalmával beszélgetést folytatott az újságírókkal, akik megkérdezték tőle, hogy mit végzett a délelőtt folyamán. A mi-

niszterelnök kijelentette, hogy válság van, az államügyeket el kell intézni és ezekkel volt elfoglalva.

— Igaz-e, hogy a szlovén néppárt belép a kormányba? — kérdezte az egyik újságíró.

A miniszterelnök elcsodálkozott a kérdésen és így felelt:

— Miért intéznek hozzám ilyen kérdést és miért ilyen formában? Minden az események fejlődésétől függ. Délután összehívom kollégáimat és megbeszélésem velük a helyzetet úgy az egyik, mint a másik részről.

— Mikor kéri ki a miniszterelnök ur a radikális pártklub véleményét?

— Mivel mehetnék most a klubom elé? Előbb el kell intézni minden előzetes kérdést és csak azután dönthet a klub.

— Mi van a megegyezéssel?

— Világos — mondotta emelt hangon a miniszterelnök — hogy

a megegyezés politikája annyira fundamentális, hogy maga a megegyezés nem válhat kérdésessé minden válság ellenére sem, ha ugyan azt, ami ma van, egyáltalán válságnak lehet nevezni.

Amikor az újságírók további információkat kértek a helyzet felől, Uzunovics elővette a zsebéből azt a táviratot, amelyet délben kapott Radics Istvántól. A táviratot megmutatta az újságíróknak és kijelentette, hogy annak tartalmát még nem közölte a kormány tagjaival.

Radics István távirata a miniszterelnökhöz

A távirat a következőképp hangzik:

— Uzunovics Nikola urnak, a királyi kormány elnökének
Beograd.

— Ugy látom, hogy Ön benyújtotta a királyi kormány lemondását. Nem ismerem az Ön okait, de arra az esetre, ha ezek újsághírek és olyan feltevések volnának, a melyek tekintettel a mi együttes munkálkodásunkra a megegyezés szellemében, elsimultak, úgy vé-

lem hasznos, szükséges és talán természetes volna előbb engem meghallgatni és egymásközt megkeresni a megoldást a kölcsönös megbeszélés és informálódás útján. Meg vagyok róla győződve, hogy mindkét oldalon megvan a szükséges hajlandóság és belátás, hogy az igazság megállapításával mindent tisztázzunk, ha már minden alap nélkül valamit bedobtak a kormánykoalíció két pártja közé. Ilyen módon meglesz a lehetősége annak, hogy minden akadályt elhárítsunk a nemzeti megegyezés nagy és egészséges politikája útjából. Ezért az első vonattal Beogradba jövök.

Az Ön őszinte és odaadó
Radics Istvánja.

Uzunovics újabb kihallgatása a királynál

A délután folyamán a lemondott kormány tagjai összegyűltek a miniszterelnökségen és öt óráig tanácskoztak, amikor

Uzunovics miniszterelnök újból kihallgatáson jelent meg Ófelsége előtt.

Az audiencia egy óra hosszat tartott s a miniszterelnök visszatért kabinetjébe, ahol még együtt voltak a kormány tagjai. Utközben Uzunovics az újságíróknak arra a kérdésére, hogy elfogadta-e Ófelsége a kormány lemondását, ezt felelte:

— Eddig még nincs tudomásom róla, hogy Ófelsége a lemondást elfogadta.

— Egyébként — folytatta a miniszterelnök — a válság lefolyásának új momentuma, a Radics István távirata. Igaz, hogy Radics távirata kicsit későn érkezett, azonban talán mégsem egészen késett el, mert hiszen még nem bizonyos, hogy Ófelsége a kormány lemondását elfogadja. Erről a táviratról és az egyik kormányzópart vezérének Beogradba való érkezéséről tárgyaltam miniszter társaimmal.

Uzunovics ezután kabinetjébe ment és a kormány tagjaival este fél nyolcig tanácskozott.

A kormány visszavonja lemondását?

A helyzetet általában az Uzunovics kormány szempontjából kedvezően ítélik meg és mint a legkormányosabb eshetőséget azt emlegetik, hogy

nem kerül sor a kormány lemondásának elfogadására, sőt valószínűnek tartják, hogy Radicsal való tanácskozás után Uzunovics visszavonja a kormány lemondását és végrehajtja a rekonstrukciót.

Erősen tartja magát a hír, hogy a kormánykoalíció kiszélesítése is aktuális és a szlovén néppárt be fog lépni a kormányba.

Pasics egelőre Cavtatban marad

Pasics Beogradba való visszatéréséről még nem érkezett pozitív hír és minden jel arra vall, hogy

a pártvezér Cavtatban fogja bevárni azt, hogy Ófelsége a kormány lemondását elfogadja-e.

Pasics ugyanis ferde helyzetbe kerülne, ha megérkezne Beogradba és a válság olyan megoldást nyerne, amely az ő meghallgatását nem tenné szükségessé. Ha a kormány lemondását Ófelsége nem fogadja el, Uzunovicsnak módjában áll a válságot úgy megoldani, hogy Pacistosot meg sem kérdezi. Ezt Pacis hívei el akarják kerülni és ezért marad a pártvezér egyelőre Cavtatban.

A szlovén néppárt permanens ülése

A szlovén néppárt csütörtökön éppúgy, mint szerdán délelőtt és délután klubülést tartott, amelyen a politikai helyzetről tanácskoztak, de kommunikét nem adtak ki.

Radicsról várják az ellentétek elsímitását

Radicsnak pénteki Beogradba érkezése elé nagy várokozással néznek. Minden jel arra mutat, hogy

Radicsnak sikerülni fog eliminálni az ellentéteket a két kormánypárt között és ezzel ismét helyreállítani a nemzeti megegyezés koalícióját.

Az ellenzéki pártok egyelőre várakozó állásponton vannak. A képviselőik csaknem teljes számban Beogradba érkeztek és csütörtökön az

összes pártklubokban élénk élet folyt. A helyzet további fejleményeit nagy érdeklődéssel várják. A Jovanovics-csoport csütörtökön cáfolta azokat az elterjedt híreket, amelyek szerint a csoport minden körülmények között támogatja a radikálisokat. A Jovanovics-párt egyik vezető tagja a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt hangoztatta, hogy a csoport mint külön pártklub működik, továbbra is ilyenek marad és semmiképpen sem lehet azt, mint figyelembe nem vevendő oly csoportot kezelni, amelynek támogatására a radikálisok fel-tétlenül számíthatnak.

Radics optimista nyilatkozatai

Zagrebból jelentik: A kormánykrisis csütörtökön Zagrebból új lendületet kapott a megoldás felé. Radics István, aki a kormány lemondásának hírére szinte tüntetően kiutazott szülőjébe szüretre, csütörtökön visszatért Zagrebba.

Radics a *Bácsme gyei Napló* munkatársának kérdéseire kijelentette, hogy a kormánykrisis előre látható volt, mert nem tartották be azokat az alapelveket, amelyeket a júliusi egyezmény állapított meg és nem valósították meg azokat a törvényeket, amelyek főfeltételei voltak a megegyezésnek, ezek a községi autonómiáról, a dalmáciai agrárreformról és az adóegységesítésről szóló törvények.

— Ennek dacára — mondta Radics — továbbra is bizalommal vagyok Uzunovicssal szemben, mert látom benne a jóakaratot és

üdvözlöm a miniszterelnöknek az elhatározását, hogy a nemzeti megegyezés kimélyítése érdekében kiszélesíti a koalíciót.

Radics kijelentette, hogy bár kezdetben ellenezte a koalíció kiszélesítését, most ő is szükségesnek tartja.

A horvát parasztpárt vezetősége csütörtökön délután félhétől hét óráig ülésezett, ezután Radics István *Hajtsi* Omér képviselővel a pályaudvarra ment és beszélt a beogradi gyorshoz hozzácsatolt szalonkocsiba. A vonatban a horvát parasztpárt elnöke a következőket mondta a *Bácsme gyei Napló* munkatársának.

— **En teljes lélekkel és teljes politi-**

kai befolyással a nemzeti megegyezés politikáját öleltem fel és mondhatom, hogy ugyanezt tette Uzunovics is. Így az alaptételekben közöttünk nincs különbség és nézeteltérés, a különbség mindössze onnan ered, hogy a radikális párt és a horvát parasztpárt is nagyon nagy párt hívei számát és elterjedtségét illetőleg. Ugy az egyik, mint a másik tábor képviselőinek egy része hitt azoknak a politikusoknak és sajtóorgánumoknak, akik a nemzeti megegyezést erkölcsellenes és az államra nézve károsnak tartják. Ilyenek *Pribicevics* és *Korosec*.

— *Korosec* az utóbbi időben javul és szabad kezet kapott pártjától, nem mondom, hogy a kormányba való belépésre, de arra, hogy köze-

lediék a nemzeti megegyezés politikájához. Ez az egyik fontos, a másik az, hogy amikor Csehszlovákiában a kormányban két német van és olyan események játszódnak le, mint nálunk másfél év előtt, abban a pillanatban a megegyezést gyengíteni azt jelenti, mint az ország helyzetét gyengíteni a Népszövetség előtt, a parlamentet téletségre kárthatni és új választásokat forszírozni, azt jelenti, hogy nem tudjuk paralizálni azokat a katasztrófákat, amelyek az utóbbi időben bennünket érték.

A miniszterelnök ugyanazon a nézetben van, mint én s ezért meg fogunk egyezni gyorsan és teljesen.

A beszélgetés ezzel véget ért és a gyorsvonat elindult Beograd felé.

Góts Endre dr. az ügyészségen

Avádtanács kikindai orvosszakértők kihallgatását rendelt el Góts súlyos testisértési perében

Becskerekéről jelentik: *Góts Endre* dr. letartóztatása rendkívüli szenzációt keltett Becskereken. Az egész város a letartóztatásról beszél és egyre-másra hoznak föl újabb eseteket, mert *Góts*nak igen széles pácienszámú volt és volt betegeknek legnagyobb része vagy a gyógykezelés hiányosságát, vagy pedig a felszámított honorárium aránytalanságát panaszolja.

Góts Endrét a vizsgálóbíró csütörtökön még nem hallgatta ki, mert *Makszimovics* Szvetiszlav államügyész nem tett még vádindítványt és így a vizsgálóbíró csak pénteken fog dönteni a letartóztatás fentartásáról. A vádtanács ilyenformán előreláthatólag csak szombaton, vagy esetleg hétfőn fogja tárgyalni az ügyet és valószínűnek látszik, hogy a **avádtanács döntéséig Góts minden esetre a fogház lakója marad.**

Érdekes, hogy a becskerekai törvényszék vádtanácsa éppen most foglalkozott *Góts*nak egy másik ügyével. *Góts* Endre ugyanis, mint ismeretes, a múlt év januárjában az uccán megtámadta dr. *Heinerman* Alajos becskerekai orvost és felelőségre vonta azért, mert *Heinerman* *Góts* orvosai tudásáról lekiicsinylően nyilatkozott. Amikor *Heinerman* ki-

jelentette, hogy nem hajlandó *Góts*csal szobaállni, ez saját házának kapuja alá vonszolta az idősebb orvost és arculütötte, úgy hogy *Heinerman* elesett és sérülései következtében három hétig beteg volt. *Heinerman* feljelentésére az ügyészség súlyos testi sértés miatt vádat emelt *Góts* ellen és a vádirat ellen *Góts* kifogással élt. A felfolyamodásban *Góts* Endre kifogásolja, hogy súlyos testi sértéssel vádolják, holott egy arculütéstől nem lehet súlyos sérülést kapni és erre vonatkozólag orvosszakértő kihallgatását kéri. Megemlíti azonfelül, hogy *Heinerman* szemben azért lépett fel olyan erélyesen, mert elkeserítette őt a becskerekai orvosok indokolatlan bojkott-határozata.

A vádtanács szerdai ülésén foglalkozott a felfolyamodással és úgy döntött, hogy **kikindai orvosokat fog meghallgatni szakértőként arra vonatkozólag, hogy az egy arculütéstől származhat-e súlyos testi sértés. A becskerekai orvosokat ugyanis Góts Endrével szemben elfogultnak tartja a vádtanács.**

A szenzációs ügy további fejleményét nem csak Becskereken, hanem egész Bánátaban a legnagyobb érdeklődéssel várják.

A dióverő édesanya

Irla: Krudy Gyula

Özvegy Figeckyné, egy vidéki kényves uriaszonyság, azok közé a gazdasszonyok közé tartozott, akik a dióverőt megragadják, amikor az erdőből előkerült cinke rátelepszik a mind elárvtabb szőlőköröre.

De hiszen nem is a dióverés miatt volt nevezetes asszonyság Figeckyné, hanem a fia miatt, akinél nagyobb gézengúz talán még nem is járt ezen a világon.

Ifjabb Figeckzy gézengúz volt. Nem is akart más lenni, mert az volt a nézete, hogy becsületes ember bárki lehet könnyű szerrel, de a gézengúzságra születni kell.

Már gyermekkorában hiába énekelgette a feje felett özvegy édesanyja azt a dalt, amely úgy kezdődik: »Kis szerkes, nagy szerkes...« Amely dal mellett minden gyermek el szokott aludni. — Mintha az ördög szállotta volna meg Figeckzyt abban a korszakban is, amikor a gyermekek az asztal alatt szoktak bujkálni, amikor vendégek ebédelnek. A kövér asszonyságok fekete éberlasztig cipőit krétopporral behintette, hogy azok nem ismerték rá a saját lábukra, amikor vacsoraidőben az asztal mellől felállottak. — Ámde később sem nyughatott tőle szoknyáslény abban az Angyal-zugnak nevezett uccáscsúcsban, ahol Figeckzyék laktak. Utánuk sompolygott a szolgálóknak, amikor azok a padlásra mentek és a száradó diók között olyan dörömbölést vitt véghez, mintha a kéményből szabadult volna ki az oda jól befalazott kísértet.

A csinnyévó gyermekkor után természetesen ugyanolyan élet folytatódott. Lányok és asszonyok veszedelme lett a kékszemű és cigányképű Figeckzy, — mindig halálosan szerelmes volt valakibe, amíg valamely újabb szerelme nem akadt...

Nem is nagyon csodálható, hogy egy őszi napon, amikor már kezd valamit számítani a prészáz düledező négy fala, valamint a venyige-tüzzrakás, amelyre minden szőlőben foglalkozó ember önkéntelenül dob új tüzelőt, mint valami ősi máglyára: a cselédek lélekszakadva jelentették özvegy Figeckzynének, hogy sietne azonnal a kertbe, mert fia a diófára felakasztotta magát.

*

Az ifjabb Figeckzy valóban egy magas ágon himbálózott, ahol a földönlők el nem érhették.

Derék, komoly diófa volt, éppen annyi idős, mint özvegy Figeckyné, aki ugyancsak nem akart tovább élni, mint diófája: koporsójának szemelte ki ezt a nagy fát. Hajdanában, amíg Figeckzy — az öreg — élt, sokat szundikált e fa alatt, ha az álmoság elnyomta. A szilvafák, amelyek a diófát tisztos távolból körülvették, még csak szomszédoknak sem számíthattak e hatalmas fa mellett, de még csak távoli atyafinak sem, pedig azt mondják, hogy a kertben lévő fák mind rokonok, a föld alatt örökös kézzsoritással védelmezik egymást gyökereikkel a kertben járó fejsze elől... A szilvafák, miután megváltak hamvas gyümölcsseitől, feketén, ázottan, őszi ég-boltozat alatt azon látszottak buslakodni, hogy nemsokára olyan finom hamulesz belőlük is, amelyen gyümölcsüket bevonták. Régen divatját multa cse-

resnyefa, meggyfa, amelyről csak a cinke tudta még, hogy mért látogatja.

Csak a diófa áll koronájában a késő őszi időben, mert az ő vastag leveleihez nem nyulhat még az üstököt-rázó szélvihar sem, — zsákokba tévődnek el ezek a jótékony levelek, mint akár a kert sarkában a hosszú téli estéről álmódzó dohánylevelek. Gyümölcsei, kemény diók mozdulatlanok és legfeljebb azok a könnyelműek hullanak le közülük, amelyek mindenáron azt akariák hallani, hogy milyen nagyot is koppannak, ha egyszer földet érnek.

— Telve van dióval a fám és ti még csak a dióverő rudakat sem készítettétek elő? — kiáltotta fel első kétségbeesésében a megzavarodott édesanya.

*

Lett most már futkározás a kertben, ahol az ifjabb Figeckzy fuggott a diófa egy kinyulott ágán.

A szőlőindák olyankor mutatják meg, hogy milyen erősek, amikor a cselédek lajtorjájért futamodnak, mintha az erdőn keresztül akarnák vinni a létrát.

A prészázajtó, amely megett kötelek, székek, rudak rejtőzködnek, most sehogy sem akar felnyitni, bár széles éjszakákön messzire hallani nyikorgását, mintha valaki ki és bejárálna a prészázba. De ami könnyű a kísértetnek, nehéz az a balgatag embernek...

Aztán itt vannak ezek a gyáva nőszemélyek, akik tavaszi színekkel példázó szoknyáikban még egy székre se mernek felállni, hátha kirántja azt alulok a fám függő Figeckzy, mint még tegnap is megtette...

De nem ijedt ám meg a törékeny, beteges édesanyja, özvegy Figeckyné, aki egyetlen fia gézengúzságai miatt

amugy is hervadozott, mintha már régen szentképpé változott volna egy imakönyvben, amelyet nem vesz elő senki. Kicsiny volt és kezével már csak a kenderfonalat tudta hosszúra pödöríteni, — most mégis a legnagyobb és legnehezebb dióverőrudat kapta a kezébe, mint egy kötőtűt. Pörlekedni már régen csak a megszokott lábasaival, fazekai-val, macskáival szokott, azokkal is inkább csak duruzsolva, mint a megszokás, — most pedig úgy csörgött a hangja, mint az érett mákfajban a magok.

— Nem hagyom a fiamat elpusztulni, még ha az egész Angyal-zug vagy pedig az egész világ angyalai is összeesküdték volna ellene. Nem hagyom meghalni fiatalon, tudatlanul, szerelmesen, amikor az életnek még csak azt a csikjét látta, amennyit csupán a nők mutatnak meg a hiszékeny férfiaknak. Élni kell a fiamnak.

Igy beszélt özvegy Figeckyné és az öles dióverőrudat megemelte, hogy a vén diófa szinte meghátrálni látszék előtte. És a rud sujtott, hogy a nyugodalmás falevelek között egyszerre vihar keletkezett, a flegmatikus, örökélet elszántságával üldögélő diók hirtelen elugrottak a helyükről és a föld felé rohantak. A vastag diófaág pedig, amely olyan erősnek látszott, mint azok a fadarabok, amelyekből azoknak készítették sirkeresztet, akiket nagyon szerettünk: hangos rajkáltással eltört.

A diózápor nullott özvegy Figeckyné körül, de egyetlen dió sem érintette. Ellenben a diókkal együtt lehullott a fáról a fiatal Figeckzy is és pedig egyenesen az édesanyja ölébe. Mondják, hogy a gézengúz Figeckzy ezután még sokáig élt.

KISEBBSÉGI ÉLET

A mérleg címmel az Erdélyi Hírlapban vezércikket írt Krenner Miklós, a pártellenzék vezére. A vezércikkben a gyergyói nagygyűlés tanulságait fejten ki, többek közt a következőkre mutatott rá: »A gyergyói napoknak nagy történelmi jelentősége elsősorban az, hogy a párt demokratizálódása és teljes átépítése elkerülhetetlen szükségé vált. Ennek bizonyítéka az, hogy a vezetőség és a reformisták előzetes összecsapásának főoka, a görcsösen védett új szervezeti szabályzat csufosan megbukott. A másik bizonyíték, hogy a nagygyűlés az előzetesen szított ellenséges hangulat és lehengerelési vágy dacára kénytelen volt elismerni, hogy a bíráló szellem szabad érvényesülése és a demokrácia befogadása történelmi szükségletté vált. Bár az ugynevezett pártellenzék a béke kedvéért eltekintett a hibák nagyrészenek szóvátételétől, többek között az elnöki tanács brüszk válaszával. »mely egész hegy volt a konok elvek-ből«, mégis súlyos hangok hallatszóttak közhelyeslés mellett a parlamenti delegáció helytelen kiválasztása, a kétszen szolgáltatótámadási felületei és tehetetlen magatartása ellen. A reformisták önként két lojális előnyt nyújtottak a vezetőségnek, nem hánytorgatták a bizalmatlanság kérdését és nem kívánták a felkínálás dacára sem helyeket az elnökségben, azonban ahol igényeket emeltek, mint az intéző bizottságban, szinte a paritásos elv szellemében helyet verkedtek ki maguknak, aminek jelentősége fokozódik azzal, hogy az ugynevezett konzervatív elemek közül is sokan csatlakoztak önként a reformisták oldalára. A nagygyűlésen erősen rokonszenves hangulat támadt a reformisták iránt, akik önzetlen szándékait taktikai okokból félremagyarázták, akik nem sejtett nagy szellemi és erkölcsi erőket tudtak felvonultatni, mert így közhitté és megegyezéssé vált, hogy az új szervezeti szabályzat létesítésekor és az ennek alapján létrejövő vezetői garnitúrában jelentékeny helyet kell a reformistáknak biztosítani, miáltal a párt fokozatos demokratizálódásának személyi biztosítása is tökéletesse válik.«

*

A bukaresti lapok is sokat foglalkoznak az erdélyi magyar párt nagygyűlésével. Az *Universul* szerint a kongresszuson a hangulat nagyon izgatott volt. A vezetőség hívei élesen támadták az elégedetleneket, kiket a nemzeti érzés hiányával vádoltak meg. A nagygyűlés végén megnyugodtak a kedélyek, mert az elnökség önként deferált az ellenzéknek. A *Cuvantul* azt a hirt közli, hogy a nagygyűlés befejezése után az intézőbizottság rövid tanácskozást tartott, a melyen elhatározták volna, hogy a paktum pontjainak teljesítését ultimátumban fogják követelni a kormánytól. A *Cuvantul* azt is tudja, hogy az ultimátum nagyon erélyes hangú lesz és ki nyilatkoztatja, hogy ha a kormány a paktum összes feltételeit nem teljesítené, úgy a magyar párt visszanyeri akciószabadságát a kormánnyal szemben.

*

A szlovenszói magyar nemzeti párt legutóbbi népgyűlésén határozati javaslatot fogadtak el, melyben az elbocsájtott magyar tisztviselők ügyének sürgős rendezését kívánják. A határozati javaslat így hangzik: 1. Követeljük, hogy az államváltozás után a csehszlovák államhatalom által szolgálatukból szabályszerű fegyelmi avagy bünvádi vizsgálat nélkül elbocsájtott volt magyar állami közalkalmazottak (a Kassa-Oderbergi és a volt MÁV vasutasokat is beleértve) ügye sürgősen revízió alá vétessék. A jogtalanul elbocsátottak szolgálatukban újra visszaveendő, avagy a fennálló törvények rendelkezése szerint nyugdíjazandók, illetve végkielégítéssel látandók el, de addig is amíg a revízió tart, megfelelő szükségsegélyben részesítendők. 2. Felhívjuk a kormányt, hogy az előkészületben levő általános nyugdíjtörvénytervezetet haladéktalanul fejezze be és azt a parlament elé terjessze be; felszólítjuk a kormányt, hogy az új általános nyugdíjtörvényben a képviselőház 1926 június 17-én tar-

tott ülésén tárgyalta rezolúciójában foglalt határozatot az utasításnak megfelelően a régi és új nyugdíjasok illetményei között fennálló különbséget szüntesse meg, a régi nyugdíjtörvények és az 1926. évi 103. számú tisztviselői fizetésrendezési törvény alapján nyugdíjazandó közalkalmazottak közötti teljes nyugdíjgyenlőség megteremtéséért. 3. A külföldön élő nyugdíjasok a belföldiekkel teljesen egyenlő elbánásban részesi-

tendők. 4. Az évi kétezer csehkoronánál kisebb nyugdíjilletményt élvezők — beleértve a polgári és katonai nyugdíjasokat is — esetleges mellékfoglalkozásból szerzett jövedelmük miatt nem rövidíthetők meg. 5. Követeljük, hogy a kormány a békeszerződésben előírt és a volt nyugdíjalapnak magyarországi országos szétesztására vonatkozó egyezményt Magyarországgal mielőbb kösse meg és azt ratifikáltassa.«

A kínaiak megtámadták egy francia ágyunaszádot

Angolelleses tüntetések Kinában

Londonból jelentik: A *Morning Post* sanghaji jelentése szerint kínai katonák kedden a Jangcekiang felső folyásának vidékén megtámadták egy francia ágyunaszádot, amelyre szabályszerű pergőtűzet adtak.

A harcban egy francia matróz elesett és több megsebesült. A sanghaji francia tengerészeti parancsnokság két ágyunaszádot küldött a Jangcekiang felső folyásának vidékére.

Nia-Niang-Ko város diáksága tüntető felvonulást rendezett az angol követség előtt és a követség valamennyi ablakát beverte.

Pekingi jelentés szerint Csan-Szi tartományban Kiang-Fu városából, amelyet a kantonai vörös csapatok már május tizenegyediké óta ostromolnak, végre sikerült az európai lakosság legnagyobb részének elmenekülnie.

Ujabb ultimátumot adtak át a kormánynak az osztrák állami tisztviselők

Az állami alkalmazottak elfogadhatatlannak tartják a kormány újabb javaslatait

Bécsből jelentik: A kormány és az állami tisztviselők huszonötös bizottságának kiküldöttjei között szerdán lefolyt tárgyalások nem vezettek eredményre. A hivatalnokok megbízottai azzal távoztak a szövetségi kancellártól, hogy a kormány új javaslatait a huszonötös bizottság plénuma és a technikai unió elé terjesztik.

Ez a két szerv még szerdán este megvitatta a kormány javaslatait és egyhangulag úgy határozott, hogy a kormány javaslatai el-

fogadhatatlanok.

Ennek következtében az állami tisztviselők huszonötös bizottsága és a technikai unió újabb ultimátumot intézett a kormányhoz.

Az állami tisztviselők péntek déli tizenkét óráig várják követeléseik teljesítését, ellenkező esetben a sztrájk fegyveréhez nyulnak.

A helyzet tehát így ismét elmergesedett és kérdéses, hogy a kormány legutóbbi javaslatán tulmenő engedményeket fog-e tenni.

A francia radikálisok szakítani akarnak a francia szocialistákkal

A párt évi jelentése a szocialistákat vádolja a baloldali kartell udarcáért — Megnyílt a radikális párt bordeauxi kongresszusa

Párisból jelentik: Csütörtökön nyílt meg Bordeauxban a radikális párt országos kongresszusa, amelyre Herriot és Sarraut miniszterek, a párt eddigi és leendő elnökei együtt utaztak el Párisból. A pártkongresszus elé terjesztett évi jelentés egy-egyre szólítja fel a pártot és minden párttag lelkiismeretére apellálva int arra, hogy tartózkodjanak a keserű szemrehányásoktól, mert ha a viszonyokat alaposan mérlegetik, ki fog derülni, hogy a párt vezetői ellen emelt vádak jogosulatlanok.

A baloldali kartell örökös aggodalmaskodása miatt nem felelhetett meg hivatásának és meg kellett buknia, mert tulbecsülte a május tizenegyediké választások jelentőségét. Főleg azonban pénzügyi nehézségek voltak a kudarc okai és ez pecsételte meg a kartell felbomlását.

Meg kell gondolni — folytatja az évi jelentés — hogy a baloldali pártcsoporthoz épp azok, amelyek a rohamcsapatot alkották, a döntő ütközésben cserben hagytak bennünket.

A szocialista párt, amely ismételt felszólítás ellenére sem akart a kormány felelőségében osztozkodni, eljátszotta azt a

jogát, hogy a radikális pártot támadja és bírálja.

A baloldali kartell bukása után természetesen a nemzeti egység kormányának kellett következnie és ebben a kormányban a párt részéről helyet foglal Herriot, Painlevé, Sarraut és Briand, hogy a párt törekvéseit a kormányban érvényesítsék.

Az évi jelentés kapcsán Franklin Bouillon a pártkongresszus elé indítványt fog betervezni, amelyben hangsúlyozni fogja, hogy

a jövőben minden együttműködés lehetetlen a szocialistákkal, mert a legutóbbi választási győzelmet miattuk kellett elveszíteni.

Ez az indítvány a pártot kinos alternatíva elé állítja. A kongresszusnak ugyanis most döntenie kell arról, hogy a radikális párt jobb vagy bal felé keressen-e politikai csatlakozást, vagy pedig minden kudarc ellenére is maradjon hű a baloldali kartell elvéhez. A pártban ezzel a kérdéssel kapcsolatban három árnyalat van. Az első a régi kartell meggyőződéses híveiből áll Baladier és Chaumemps vezetésével, a második árnyalat élén Franklin Bouillon áll és a harmadik frakció Herriotban testesül meg és kitér az elvi döntés elől, azzal az indoklással, hogy ebben a pillanatban minden nemzeti erőt egyesíteni kell.

Radics

a defetizmus vádjáról

Egy bíres horvát író vádol meg a Domban

Dr. Angyelinovics Grga dalmáciai demokrata képviselő a napokban — mint ismeretes — még a kormány lemondása előtt, interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, a belügyminiszterhez és a hadügyminiszterhez egy könyv ügyében, amely a horvát Parasztkönyvtár első köteteként jelent meg. A Pavlek Mijo paraszt-író könyvéből vett idézetekkel sűrűn tarkított interpelláció kifejti, hogy a könyv defetista, hadseregellenes és államellenes propagandát szolgál. Kérdi a képviselő, mivel szándékozik a kormány megakadályozni Radics István újabb veszélyes, antimilitarista működését és követeli, hogy erélyes intézkedéseket léptessenek életbe az illetékes miniszterek.

A Dom legújabb száma nem hagyja válasz nélkül az interpellációt, amelynek szerzőjét, Angyelinovics demokrata képviselőt reményvesztett botozónak nevezi. Részletesen megmagyarázza Radics István lapja, hogy a könyv írója, Pavlek Mijó drámaírói hatygerkes szegény ember, aki a világháborúban szerzett tapasztalatait közli elkeseredett párbeszéd formájában. Miközben Radics megtagad minden közösséget az antimilitarista propaganda gyanúja alá eső művel és megállapítja, hogy Pavlek Mijó nem politikai faktor a parasztpártban, védekezését váddá változtatja át egy harmadik személy: Krlezsa Miroslav, az ismert nevű modern horvát író ellen, akinek egyébként az egész ügyben semmi szerepe sincs. A következőket írja Radics lapja:

— Pavlek Mijó tehetséges paraszt-író s a hadseregről és a militarizmusról sokkal okosabban és leszűrtebben ír, mint Krlezsa, az ismert író és költő, aki emellett még szervezett kommunista volt, amíg lehetett. Krlezsáról és más kommunista írókról Angyelinovics képviselő sokkal többet tud, mint Pavlek Mijóról és jól ténne, ha az ő írásai miatt interpellálna a hadügyminiszterhez. Az pedig, hogy ezt az interpellációt Radics ellen és a parasztpárt ellen adta be, pusztán koholmány és hibás következtetések alapján, csak annak a bizonyítéka, hogy elvesztette minden hitét parasztszervezetünk további fentartásában.

A Dom cikke irodalmi körökben kinos feltűnést keltett.

Megyei pótadóból

akarják felépíteni a szombori műtrágyagyárat

Szomborból jelentik: A bácskai mezőgazdasági egyesület vezetősége elhatározta, hogy szövetkezeti alapon műtrágyagyárat létesít Szomborban. A gyáralapítás elé azonban súlyos akadályok gördülnek: a szakértők véleménye szerint a műtrágyagyár felépítésére legkevesebb huszonöt-harminc millió dinár szükséges. Ezt az összeget pedig az egyesület nem tudja előteremteni, mert a tagoktól befolyó összeg távolról sem fedezné a kiadásokat.

A mezőgazdasági egyesület most más megoldáshoz folyamodott. Elhatározták, hogy az alispáni hivataltól beadvány útján kérik fogják megyei pótadó kivetését az összes megyei gazdákra és földbirtokosokra. Az egyesület reméli, hogy ilyen módon elérné azt, hogy az összes megyei gazdák és birtokosok tagjai lennének az egyesületnek és a pótadó címén befolyó összeget a megye a műtrágyagyár felépítésének költségeire fordítaná. Az egyesület a beadványban hivatkozik arra, hogy tizenöt évvel ezelőtt Torontál megyében ugyanilyen módon tették lehetővé a bánáti vicinális-vasut kiépítését.

Bács megye legközelebbi közgyűlésén foglalkozik a beadvánnyal, melynek elfogadása esetén a jövő év elején megkezdendők a műtrágyagyár építési munkálatait.

NAPRÓL NAPRA

Vérengzők figyelmébe

Most derült ki, hogy van a világon egy picike kis földrész, alig akkora, mint a mi vén Európánk, ahol büntetlenül lehet bűnbe esni. A bűnös egyedül isten előtt felelős tetteért, mert földi hatalom nem vonhatja felelősségre, ha még olyan tizenhárom próbás családirtó is. Ez pedig a következőképp derült ki:

Néhány nappal ezelőtt megjelent a newyorki rendőrigazgatóságon egy eskimó és ott azt az érdekes bejelentést tette, hogy ő 1919-ben meggyilkolta a Peary-expedíció egyik tagját: Mervin tanárt. A továbbiakban előadta, hogy időközben áttért a protestáns vallásra és most lelkiifurdalást érez, azért jelentkezik. Amint a gyilkos bevallotta tette, nyomban felmerült az a kérdés, hogy miképpen állítsák bíróság elé.

Kellogg amerikai külügyminiszter most hivatalosan azt a szenzációs nyilatkozatot adta, hogy a *gyilkos eskimót nem lehet bíróság elé állítani. Tettét az úgynevezett Senki Földjén követte el, tehát olyan területen, amely egyetlen állam fenhatóságához sem tartozik.* Megbüntetni csak azt lehet, aki vét annak az államnak a törvényei ellen, amelyben él. Minthogy az eskimó nem él semmiféle állam fenhatósága alatt, így nem is sértethet meg semmiféle törvényt, tehát nem vonható felelősségre.

Az eskimó pedig megmenekült a földi igazságszolgáltatás elől. Mélyen tisztelt vérengzők tessék Senki Földjére menni. Ott lehet ...

Minek a barna énnékem?

Eddig ezt nyugodtan elénekelte az is, akinek viszont a szöke a zsánere. Mert eddig senki előtt sem volt komoly probléma az, hogy melyik a szebb, a barna-e, vagy a szöke, most azonban a legégetőbb problémák egyike lett, mert ez után készül a divat. Azaz a legújabb divat-hírek szerint, az idén a szöke haj lesz a divat és direkt a szöke hajhoz készülnek a legújabb ruha-kreációk. A párisi szalonokat is természetesen nagy mértékben foglalkoztatja a kérdés és egyre-másra röpködnek a világ négy tája felé a legautentikusabb nyilatkozatok.

Az előkelő társaság egyik fodrásza kijelentette, hogy tapasztalata szerint a szöke haj Párisban is kedveltebb, mint a barna és nagyon sok barna nő festeti meg haját világos szökére. Ennek okát abban keresi, hogy a háború óta szentimentálisak lettek a férfiak, azért tetszik nekik jobban a szöke haj. Egyébként, mondotta, a haj színe nem fontos, mert az új divatu kalapok ugyis eltakarják a haját és nem fogjuk tudni: ki a szöke, ki a barna?

Feleségképző akadémia

Most nyitották meg a bostoni női főiskolán a feleségképző tanfolyamot, amelyen a jövendő menyasszonyokat képzik ki. Azok a hölgyek, akik a kurzust sikeresen elvégezték, oklevelet kapnak és joguk van az »okleveles feleség« cím használatára. A tanfolyam vezetője Mrs. Macdonald, aki állítólag példás házassálete révén bizonyította be, hogy a legalkalmasabb személy a főiskolás menyasszonyok kiképzésére. A tanfolyam keretén belül a bostoni főiskolának többi tagjai is közreműködnek, így például a pszichológia tanára a férfilelek sajátosságairól értekezik és kimutatja a férfi és női psziche közötti különbségeket. A matematika tanára külön módszert állított fel a háztartási büdsé szabályozására, amely a jövő diplomás feleségeit örökre megszabadítja a férjeknek annyi bosszúságot okozó kilengéseitől. Mrs. Macdonald rendszerének egyik különössége, hogy epigrammákba foglalja össze tanításait. Ezek az epigrammák nagyon hasznosak, de bizony a szerelem romantikáját a lehető legnagyobb mértékben nélkülözi. Ime néhány példa:

»Sohase menj egy férfhoz csak azért feleségül, mert szereted.«

»A boldogság, mely közmondás-

szerűen a legkisebb kunyhóban is megfér, nem lehet tartós. A földolgozó a pénz.«

A romantika és a rózsza egyaránt elhervad, de a kamat és a tőke mindig friss marad.«

»Egy férfi, aki jól el tud tartani té-

ged, sokkal többet ér, mint egy fiatal ember, aki jól tud táncolni veled.«

És így tovább. Bizonyára nagyon képzett hölgyek lesznek a bostoni tanítványok, csak az a nagy kérdés, hogy az amerikai férfiak reflektálnak-e majd erre a különös műveltségre.

A megidézett magyar ellenzéki politikusok megjelennek Justh Iván svájci főtárgyalásán

Öt ellenzéki politikus kapott idézést a svájci szövetségi bírótól

Budapestről jelentik: Az a tény, hogy Bethlen miniszterelnök me-renylőjének, Justh Iván ügyének svájci főtárgyalására magyar ellenzéki politikusok is idézést kaptak, még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt és nagy feltűnést kelt. A csütörtöki nap folyamán kiderült, hogy

Nagy Vincén és Vámbéry Rusztemen kívül még Pikler Emil, Buza Barna és Horváth Zoltán is idézést kaptak a svájci szövetségi bíróságtól

és valamennyien pénteken döntenek

végleg, hogy megjelennek-e a tárgyaláson.

Az a körülmény, hogy Nagy Vince csütörtökön kiváltotta utlevelét és arra svájci vízumot is szerzett, arra enged következtetni, hogy a Kossuth-párt tagjainak és általában

a megidézett ellenzéki politikusoknak az a szándékuk, hogy megjelennek a svájci tárgyaláson,

bár a kormánynyilatkozatok — ha szabad kezet adnak is a megidézetteknek — erre egyáltalán nem biztatják őket.

Befejezték a nyomozást

a becskerekai vasuti kasszarablás ügyében

A vasuti pénztárnokot és lakótársát pénteken átadják az ügyészségnek

Becskerekről jelentik: A becskerekai rendőrség csütörtökön befejezte a nyomozást a milliós vasuti kasszarablás ügyében. A nyomozás folyamán feltárt gyanúkok alapján a rendőrség továbbra is őrizetben tartja Cüberka Alekszander pénztárnokot és lakótársát, Garai Adolf vasuti esztergályost. A többi gyanúsított ellen a rendőrség megszüntette az eljárást, mivel bűnösségük mellett semmiféle bizonyíték nem merült fel. Egy tanu vallomása alapján — mint a *Bácsmegyei Napló* már jelen-

tette — köröző levelet adott ki a rendőrség egy volt vasuti alkalmazott ellen, akit a kritikus éjszakát megelőző este több társával a pénztár körül láttak settenkedni. A nyomozás most kizárólag ebbe az irányba terelődött és remény van rá, hogy a gyanúsítottat, ha csak el nem távozott az országból, hamarosan sikerül elfogni és világosságot deríteni erre a titokzatos bűnyügre.

Cüberka Alekszandert és Garai Adolfot pénteken adják át az ügyészségnek.

Hetekig Szomborban tartózkodott a bűntény után a Sztapári-uti rablógyilkos

Brankov Zsarkót az ügyészségre szállították — Beismerő vallomással tévutra vezette a csendőrséget

Nyomában vannak a gyilkos bűntársainak

Szomborból jelentik: A szombori csendőrségről szerdán délután kisérték át az ügyészségre Brankov Zsarkót, a Sztapári-uti gyilkosság egyik tettesét. Minthogy Brankov a csendőrségen teljes beismerő vallomást tett, az ügyészségen elsősorban kérdést intéztek hozzá, hogy önszántából tette-e a vallomását, nem bántották-e és nem a bántalmazás hatása alatt tette-e beismerő vallomást. Brankov Zsarkó kijelentette, hogy

a csendőrségen senki sem bántalmazta és nem is erőszakolták ki tőle a vallomást, az ügyészség azonban megvizsgáltatta Gergurov Sztójánt hatósági orvossal is, aki megállapította, hogy a gyilkos tetten nincsenek bántalmazás nyomai.

Brankovnak a csendőrségen tett vallomása teljes egészében még nem került nyilvánosságra, mert a gyilkos másik két társát mindezekig nem sikerült elfogni. Brankov kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy hárman hatoltak be Jelasics csárdájába, ahol a gyilkosságot egyik társa követte el, ő csupán őrt állott, azonban beismerte azt, hogy menekülés közben ő lött rá Brankov-ranszki Tósóra,

aki, mint ismeretes, a csárdatulajdonos segítségére sietett. Ugyanekkor

Brankov Tósa megnevezte a csend-

őrségen másik két társát is és azok tartózkodási helyét is elárulta.

Azt vallotta, hogy másik két társa Oszijeken tartózkodik. A csendőrségről autón nyomban kintaztak Oszijekre, ott fel is kutatták azt a két embert, akiket Brankov megnevezett, de kiderült, hogy azoknak semmi közük sincs a gyilkossághoz és Brankovot nem is ismerik. A csendőrségnek az a feltevése, hogy Brankov tévutra akarta vezetni őket és

azért nevezett meg két olyan embert, akiknek semmi közük sincs a bűntényhez, hogy ezáltal elősegítse két társának az elrejtését.

Valószínű, hogy Brankovnak és két társának egyéb bűntények is terhelik a lelkülszűrést, amelyek mind kiderülhetnek akkor, ha valamennyien kézrekerülnek. A csendőrség ép ezért más irányban folytatott nyomozást és már nyomára is jutott Brankov bűntársainak, akiknek letartóztatása csak órák kérdése.

Brankov vallomásából az is kiderült, hogy amíg felkutatták utána az egész környéket, ő

a gyilkosság után még hetekig Szomborban tartózkodott és több bűntényt követett el.

A Sztapári-uti gyilkosság után — vallomása szerint — a kukoricáson át mind a hárman a szombori szerb kistemetőbe

menekültek, ahonnan azután be akartak térni a Lastina-uccába egy éjjeli mulatóba. De ugyanakkor szembejött velük egy rendőrjárőr, mire hamar elrejtőztek a sötétben és egy másik uccán át Brankov lakására mentek, ahol megmosakodtak. Odahaza csak pár percig tartózkodtak, onnan elmentek Kara Jovan vendéglőjébe és borozás közben megosztogattak a zsákmányon. Beismerte Brankov azt is, hogy a rablást előre kitervezték, azonban gyilkolni nem volt szándékuk.

Brankov másik két társa nyomban elhagyta a várost, ő maga azonban he-tekig odahaza maradt. Néhány nappal később egy szombori embertől, akit még nem sikerült előállítani, egy lovat kapott kölcsön,

egy rendőr pedig egy nyeretget kölcsönzött neki. A főnyergelt lovon kiment ismét a Sztapári-utca, ahol mint detektív állított be a Lugo-

merszki-csárdába.

A csárdában kijelentette, hogy Jelasics gyilkosai után nyomoz, majd

hirtelen revolvert rántott elő és pénzt követelt a csárda vendégeitől, akik azonban nem ijedtek meg tőle, hanem rávetették magukat, úgyhogy Brankovnak el kellett menekülni.

A csendőrség a vallomásnak ezt a részét még nem tudta pontosan ellenőrizni, miután erre vonatkozólag több tanúnak a kihallgatása még nem történt meg.

A gyilkosság elkövetése után néhány napra Brankovnak egyik rokona megbetegedett Sztapáron, mire Szomborból vittek orvost hozzá. Az orvost Brankov kísérte el az uton és jellemző a gonosztevő cinizmusára, hogy beszélgetés közben a legnagyobb felháborodással nyilatkozott a Sztapári-uti gyilkosságról és kijelentette, ha neki módjában állna, nyomban a csendőrség kezére adná a gyilkosokat.

Megállapították azonban a gyilkos multját és kiderült róla, hogy igen sok bűntettet követett már el.

A háború alatt tízszer köröztek részben szökésért, részben egyéb

bűncselekmények miatt,

a forradalom idején pedig egy altiszttel behatolt egy szombori buncyévác gazda tanyájára és a gazdát különböző fenyegetésekkel megzsarolta. A károsult néhány héttel később feljelentést tett ellenük, de akkor már csak az altisztet tudták előkeríteni, akit azután több évi börtönrre ítétek.

Nem jártak betörők a szubotikai munkásbiztosító pénztárban

A szubotikai munkásbiztosító pénztár szolgálja szerdán este felriasztotta az egész rendőrséget és a pénztár igazgatóságát, hogy a pénztár épületébe ismeretlen tettesek betörést kíséreltek meg. A rendőrség nyomban kiszállt és megállapította, hogy az egyik emeleti ablak nyitva van, az ablakról pedig egy hosszú kötél lóg le, ami kétségtelenné tette, hogy a betörők ezen az uton menekültek el az épületből. Rejtélyesebbé tette az ügyet az a körülmény, hogy a pénztárból semmi sem hiányzott, a titokzatos betörők még egy bejelentő lapot sem vittek el magukkal.

Csütörtökre azután kiderült, hogy a pénztárépületben nem járt semmiféle betörő, a riadalmat egy ártatlan inasgyerek idézte elő akaratlanul, aki véletlenül benrekedett a pénztár épületében és onnan csak úgy tudott megszabadulni reggel előtt, hogy kötélen leereszkedett az emeleti ablakból. A munkásbiztosító új épületének tetőzetét most javítják és az egyik inasgyerek késő délutánig dolgozott a tetőn. Amikor azután visszamászott a padlásra a hivatal folyosójára, a pénztár tisztviselői már elmentek, a hivatal ajtóit pedig zárva voltak. Az inasra az a szomorú sors várt, hogy reggelig foglya marad a pénztárnak, ha csak az ablakon keresztül nem próbál távozni. Minthogy az épület földszinti részébe sem tudott bejutni, az egyik emeleti ablakhoz erősítette a nála levő kötelet és azon leereszkedett, anélkül, hogy csak sejtette is volna, milyen bonyodalmakat fog ezáltal előidézni.

A budapesti kuria leszállította a frankpör vádlottainak büntetését

Windischgrätzet négy évi fegyház helyett négy évi börtönre ítélték — Nádossy és a legtöbb elitét büntetését egy félévvel csökkentették — A Térképészeti Intézet alkalmazottait csak kihágás vétségében mondották ki bűnösnek és két havi büntetésüket kitöltöttnek vették — Baross Gábor és Szörtsey József felmentését a kuria jóváhagyta

Budapestről jelentik: A Kuria csütörtökön hirdette ki a frankhamisítási bűnügyben a végső ítéletet. Az ítélethirdetésre a Térképészeti Intézet alkalmazottai, Szörtsey József, Baross Gábor és Haits Lajos, a Térképészeti Intézet volt vezetője jelentek meg. Rába Dezső, valamint Kovács Gáspár a közönség padsoraiból hallgatták végig az ítélet felolvasását.

Windischgrätz és Nádossy nem jelentek meg az ítélethirdetésnél.

Negyedtizenegykor nyitotta meg Ráth Zsigmond tanácselnök a tárgyalást és azonnal kihirdette a Kuria ítéletét, amely az indokolással együtt egy hatalmas gépirásos füzetet tett ki. Az ítélet elsősorban részletesen felsorolja mindazokat a védők, vádlottak és az ügyész által beírt semmisségi panaszokat, amelyek a Kuria elutasít, majd így folytatódik:

— Megsemmisíti a Kuria mind a két alsófoku bíróságnak azt az ítéletét, amellyel Windischgrätz Lajos herceget bűnösnek mondotta ki a Rába Dezső és Jankovich Arisztid részére kiállított utlevelek hamisítása ügyében.

A Kuria Windischgrätzet a közokirathamisítás büntetése alól felmenti és a Windischgrätz téhére megállapított büncselekmények büntetése címén az ítéletábra négy évi fegyházbüntetése helyett összbüntetésül négy évi börtönre ítéli.

Megsemmisíti a Kuria mindkét alsófoku bíróság ítéletének azt a részét is, amely szerint Nádossy Imre utlevelek hamisítását követte el. A Kuria csupán háromrendbeli közokirathamisítás vétségét állapítja meg Nádossyval szemben és ezért

Nádossyt pénzhamisítás büntetése és a többi büncselekmény címén három évi és hathavi fegyházra ítéli, a Tábla négyévi fegyházbüntetésével szemben.

Megsemmisíti a Kuria a Rába Dezsőre vonatkozó ítéletnek azt a részét, amely Rábát közokirathamisítás büntetésében, mint bűnsegédet mondta ki bűnösnek s ezért, valamint a frankhamisításért az ítéletábra egy évi börtönbüntetése helyett tíz havi börtönre ítéli.

Ugyancsak megsemmisíti a Kuria az alsófoku bíróságoknak a Térképészeti Intézet alkalmazottaira vonatkozó részét és megállapítja, hogy Virág János, Parrag Kornél, Kiss Lajos, Sarf Nándor, Hampel Ferenc, Spanring László, Ágoston Árpád, Velösi Béla és Vitéz Hala József

csak kihágást követtek el azzal, hogy nagyobb mennyiségű hamis pénzt készítettek, de azt nem hozták forgalomba. A Kuria ezért a Térképészeti Intézet alkalmazottait két-két havi elzárásra és három-hárommillió korona pénzbüntetésre ítéli a Tábla hat havi börtönbüntetésével szemben és büntetésüket a vizsgálati fogsággal teljesen kitöltöttnek veszi.

A Kuria megsemmisíti Andor Endre büntetését is és pénzhamisítás büntetése helyett közokirathamisítás vétségében mondja ki bűnösnek és ezért a tábla hat havi börtönbüntetésével szemben csupán egymillió korona pénzbüntetésre ítéli. Kurtz Sándor egy évi büntetését a Kuria hat havi börtönre, Gerő László másfél évi börtönbüntetését egy évi börtönre és Kovács Gáspár egy évi büntetését hat havi börtönre szállítja le a Kuria.

A Kuria helyben hagyja Haits La-

josnak egy évi börtönbüntetését, Winkler István négy havi fegyházbüntetését és Schwetz Tibor hat havi börtönbüntetését, valamint

jóváhagyta a Kuria Baross Gábor és Szörtsey József felmentését is.

Az ítélet kihirdetése után az elnök megkezdte a rendkívül terjedelmes indokolás felolvasását.

Az indokolás kiemeli, hogy a pénzhamisítás veszélyezteti a közérdeket és ezért minden különleges célnak ellenére is büntetendő. Az

lehet, hogy a vádlottak azt hitték, hogy a hazafias cél mentesíti őket a büntetés alól, ez a hit azonban nem jelenti azt, hogy cselekményük nem büntetendő.

Windischgrätz és Nádossy mint tetteársak egyaránt bűnösök, mert a büncselekmény közös elhatározásukból fakadt és tudtak egymás minden lépéséről, tehát mint tetteársak bűnösök. Bűnhódni elsősorban azoknak kell, akiknek kezdeményező és

irányító szerepük volt a frankhamisításban, mert ezek magasabb képzettségű emberek, akik nagyon is mérlegelhetők azokat a következményeket, amelyek később bekövetkeztek. A kezdeményezőknek mérlegelniük kellett volna, hogy ilyen kockázatos, bűnös és a magyar jellemhez egyáltalában nem méltó akcióval a Magyarországon megindult konzolidációt megzavarni nem szabad. Súlyos bünt követtek el azok is, akik az ügy másodrangú szereplői. Ezeknek azonban enyhébben kell bűnhódniuk. A másodrendű vádlottakra nézve enyhítő körülmény, hogy megteveszthette őket a kezdeményezők és vezetők magas állása.

Az indokolás ezután sorra veszi az egyes vádlottak részére elfogadott súlyosító és enyhítő körülményeket.

A Kuria Windischgrätzet azért bünteti fegyház helyett börtönbüntetéssel, mert súlyos beteg és orvosi szakvélemény szerint testi leromlottsága olyan nagy-

laku, hogy a fegyházbüntetés kitöltése életét veszélyeztetné.

Nádossyra nézve a legnagyobb mértékben súlyosító körülménynek veszi a Kuria, hogy Nádossy, mint a büncselekmények üldözésére hivatott szervezet feje, mint a jogrend őre, nemcsak hivatali befolyásával támogatta a büncselekmény létrejöttét, de abban, mint tetteárs közre is működött és így visszaélt a kormányzat bizalmával és hivatali kötelességét szegte meg.

Nádossyt Windischgrätznel rövidebb tartamu büntetésre azért ítélte a Kuria, mert azzal, hogy Windischgrätz fegyház helyett börtönbüntetést kapott, helyezte lényegesen megenyhült és így Nádossy rövidebb tartamu fegyházbüntetése arányban áll Windischgrätz hosszabb börtönbüntetésével.

Rába Dezsőnél enyhítő körülménynek vette a Kuria, hogy hercegi gazdája befolyása alatt állt, Kurtznál, hogy aktív tevékenységet alig fejtett ki a frankhamisításban és

Gerő Lászlónál bizonyítva látja a Kuria azt, hogy nagytekintélyű befolyásos emberek rábeszélésére fogott hozzá a frankhamisításhoz.

Az ítélet kihirdetését és a terjedelmes indokolást zsufoolt tárgyalóterem hallgatta végig.

Loucheur a nemzetközi gazdasági együttműködésről

Tavasszal összeül a nemzetközi gazdasági konferencia

Bécsből jelentik: Loucheur csütörtökön Bécsbe érkezett, hogy az osztrák kereskedelmi kamara ülésén előadást tartson a nemzetközi gazdasági konferenciáról.

Loucheur nyilatkozott a bécsi sajtó képviselői előtt Ausztria jövőjéről és kifejtette, hogy az osztrák köztársaságot mostani alakulásában gazdaságilag tökéletesen életképesnek tartja. Ausztria elmondhatja ma-

gáról, hogy pénzügyi problémáját hosszú időre mintaszerűen megoldotta, a gazdasági probléma megoldásához azonban sajnos még hozzá sem fogott. A speciális osztrák válságnak ez a főoka — mondotta Loucheur — de nem szabad elfelejteni, hogy az osztrák válság a világválságnak, a világ gazdasági válságának egy tünete, amely arra vezethető vissza, hogy még a háború kitörése előtt

végzetes hibák történtek a nemzetközi gazdasági élet terén, mert az országok elmulasztották a nemzetközi gazdasági együttműködést megteremtteni.

Nyilatkozata végén Loucheur annak a reményének adott kifejezést, hogy a nemzetközi gazdasági konferencia már a jövő év tavaszán összeül és tárgyalhat a gazdasági problémák megoldásáról.

Lemondott a magyar kormány

A frankpör kuriai ítélete után Bethlen felvetette a bizalmi kérdést

Ujból Bethlen kap megbízást kormányalakításra

Budapestről jelentik: A kormány csütörtökön délután rendkívüli minisztertanácsot tartott. A minisztertanács elhatározta, hogy

miután a frankpörben a magyar Kuria meghozta ítéletét s ezzel a pör jogi részét jogerősen elintézte, alkotmányos köteleességének tartja, hogy politikai szempontból felvesse a bizalmi kérdést és az államfőnek benyújtja az összkormány lemondását.

A minisztertanács után Bethlen miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál.

Politikai körökben a kormány lemondása meglepetésként hatott, bár természetesnek tartják azt, hogy a kormány a frankpör jogerős berejezése után felveti a bizalmi kérdést.

Általában az a vélemény, hogy a kormányzó bizalmáról biztosítja Bethlent és újból ő kap megbízást kormányalakításra.

Ez esetben előreláthatólag sor kerül a kormány rekonstrukciójára, amelyről már régóta beszélnek politikai körökben.

A hadügyi tárcát, amely jelenleg üresedésben van, minden valószínűség szerint Scitovszky Bélával, a nemzetgyűlés jelenlegi elnökével fogja Bethlen betölteni.

A hadügyi tárcát Valkó Lajos kereskedelmi miniszter, aki eddig ideiglenesen vette, véglegesen át fogja venni. A kereskedelmi tárcát pedig Herman Miksa egyetemi tanár kapja.

Változás várható az igazságügyi tárca betöltésénél is a

mennyiben Pesthy Pál már régóta hangoztatja, hogy visszavonulni készül a politikai élettől.

Utódként két nevet emlegetnek: Bartha Richardot, a kormányzó kabinetfőnökét és Gaár Vilmos nyugalmazott kuriai tanácselnök nevét.

Stalin terrorral némitja el Zinovjev és Trockij ellenzékét

Mindjobban kiéleződik az orosz kommunista párt belső harca

Moszkvából jelentik: Az ellenzéki agitáció egyre élesebb az uralkodó párt ellen. Stalin erőszakoskodása nem ismer határt. Legutóbb Zinovjev a Putilov-gyárak telepén látított a kormányzó hatalom ellen s állítólag sok követőre talált. A moszkvai ellenzék tagjai már mind Leningradban vannak és gyűléseket rendeznek.

A kormány lapjai azt írják, hogy az ellenzéki szónokokat lehurrogják s a munkások többsége fegyelmi eljárást követel a pártbontók ellen. Stalin állítólag addig nem akar fellépni, amíg az október 25-iki pártkongresszuson be nem bizonyul, hogy Trockij, Zinovjev és Kamenev tábora elenyésző kisebbség, de el

van tökélyre, hogy Zinovjevet kizárja a központi végrehajtóbizottságból, viszont Trockijt a politikai vezetésből akarja kizárni, de megtűri a központi végrehajtóbizottságban. A kevésbé neves ellenzéki szereplőket kivétel nélkül kizárják a pártból.

A moszkvai központi lapja közli, hogy a végrehajtóbizottság legutóbb két ellenzéki agitátort kizárt a pártból, de az illetők megtagadták igazolóokmányaik visszaszolgáltatását, amire a végrehajtóbizottság hirdetményeken tudatta, hogy a kérdéses okmányok érvénytelenek. Moszkvában és Leningradban a tömegek teljesen közömbösen nézik a kommunista párt vezéreinek harcát.

A titokzatos betörők

Nincs elég bizonyíték a temerini betörések gyanúsítottjai ellen

Noviszadról jelentik: Pünkösdi vasárnapra virradó éjjel, mint annak idején jelentették, betörők jártak a temerini postahivatalban, a temerini Hitelbankban és egy temerini vegyeskereskedésben.

A temerini csendőrség hosszú nyomozás után mint a három betörés gyanúsítottait letartóztatta: Bujdosó János temerini korcsmáros és Klincz Mihály temerini cipész, akik azóta a noviszadi ügyészség foglya.

A kritikus éjszakán Burli Perszida postamesternek arra ébredt, hogy a postaépület uccai ablakait beverték és azon át akarnak a postaépületbe behatolni. A postamesternek felkeltette férjét, Burli Hiláriót és ez revolveréből két riasztó lövést adott le, mire a tettesek elmenekültek. A posta előző napon kapott egy 40.000 dináros pénzküldeményt. Ugyanazon éjjel a temerini Hitelbank épületébe hasonló módon kíséreltek meg betörést. Érdekes, hogy a Hitelbank is az előző nap kapott nagyobb pénzküldeményt. A két férfi éjfélkor benyomta a bank ablakát, behatolt a helyiségbe és a magukkal hozott fejszékek kezdtek fészketni a bank nagy páncélszekrényét, de a házban lakó Benedek Márton segítségkérésével elriasztották a betörőket. A harmadik betörést Szokolon András vegyeskereskedésében követték el, akitől 200 cigarettát és 500 dinár készpénzt loptak el. A betörők az üzletben fejezték a betöréshez használt fejszét.

A csendőrségen mindkét letartóztatott beismerő vallomást tett, melyet a vizsgálóbírónál visszavontak. Bujdosó múlt év novemberében Schik János goszpodjincei gazda istállójából egy tehénet lopott és azt eladta, azonkívül Gerber Nándor sztaribecseji sörgyáros-tól Kobor Pál temerini korcsmáros nevében huszonkét hordó sört csalt ki, amelyet azonnal eladott tízezer dinárért Varga Antal kovári korcsmárosnak.

A noviszadi ügyészség a három temerini betörés ügyében nem látta teljesen bebizonyítottknak Bujdosó és Klincz bünnességét és ellenük csak a Gerber Nándor és Schik János kárára elkövetett sikkasztás és csalás, továbbá a tiltott határátlépés miatt emelt vádat.

A gazdasági körök a vasuti politika ellen

A vasuti tarifa leszállítását követelték a zagrebi gazdasági ankén

A zagrebi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére a zagrebi, beogradi gazdasági érdekeltségeken kívül a noviszadi, ljubljani, szarajevói és az oszjeki kereskedelmi és iparkamarák képviselői, a beogradi és a ljubljani gyáriparosok szövetsége és a susáki Adria hajózási rt. képviselői tanácskozásra jöttek össze, hogy a tarifabizottságnak a közeli napokra tervezett összehívását megelőzőleg a gazdasági körök egymás közt beszéljék meg azokat a sérelmeket, amelyeket az október elsejével életbeléptetett új vasuti tarifával kapcsolatban a tarifabizottságban szóvá kívánnak tenni.

Az ankén Alexander D. S., a zagrebi gyáriparos szövetség elnöke elnökölt és dr. Karmanski Lujó, a zagrebi kereskedelmi és iparkamara közlekedésügyi előadója terjesztette elő a gazdasági körök kifogásait. Hosszas beható vita után az ankét a következő egyhangú határozatot hozta:

1. Az ankét megállapította, hogy az új vasuti díjszabást, amelyet október 1-én léptettek életbe, a tarifabizottság meghallgatása nélkül léptették életbe.

2. Az új vasuti tarifa díjszabásemelkedést tartalmaz, noha az egész gazdasági élet a szokatlannul nyomasztó gazdasági helyzet következtében joggal várhatta volna a díjszabás lényeges leszállítását.

3. Az új vasuti tarifa a gazdasági körök csak egy részének kívánságait elé-

gíti ki. A gazdasági életünk azt kívánja, hogy végleges vasuti díjszabás létesítsék és a közlekedésügyi minisztérium már az 1927-1928. évi költségvetésében figyelemmel legyen a gazdasági körök kívánságaira.

4. Az új vasuti díjszabás különösen súlyosan érinti a malomipart, miért is az erre vonatkozó díjtételek megváltoztatását követelik. Ez a redukció a leg-sürgősebben eszközöltessék, mert minden halogatás ennek az iparágak öss-

zeroppanását jelenti. Kívánatos ezenkívül, hogy a malomipar érdekében külön kivitelei díjszabást létesítsenek.

5. Végül kívánatos, hogy új kivitelei díjszabás készüljön főleg olyan országokba szóló kivitelünk számára, amelyek e tekintetben különösen érdekelve vannak. Ilyenek Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Görögország, Magyarország.

A határozatot a tarifabizottság elé terjesztik.

Német beszéd a pancsevői városházán

A németpárt szónoka a községi választást sürgette

Pancsevőről jelentik: Pancsevó város ujonnan kinevezett kiszélesített tanácsa kedden tartotta első közgyűlését.

A közgyűlést, minthogy Iszajlovics Vászta polgármesternek sürgősen Beogradba kellett utaznia, dr. Szubotin Sztevan főjegyző nyitotta meg. Felolvasták a belügyminiszternek az új tanácstagok kinevezéséről szóló rendeletét, majd Bartmann Simon dr. ügyvéd szólalt fel a németek nevében. Beszédeben hangsúlyozta, hogy a kiszélesített tanács tagok miniszteri kinevezését törvénytelennek tartja, mert a képviselőtestület tagjait a törvény értelmében a polgárságnak kell választania. Mindamelllett tudomásul veszi a kinevezéseket, mert a községi önkormányzati törvényt a Vajdaságra még nem terjesztették ki és nehogy a város lakossága egészen képviselet nélkül maradjon, egyelőre bele kell nyugodni a minisz-

teri kinevezésekbe. Reméli azonban, hogy a kinevezett tagokat mielőbb választott tagokkal lehet pótolni.

Bartmann dr. beszédét előbb szerbül, azután német nyelven is elmondotta.

Utána Szivákovics Lázár képviselő, agrárreformminiszteriumi államtitkár, a pancsevői radikális-párt elnöke szólalt fel és kijelentette, hogy teljesen egyetért Bartmannal és szükségesnek tartja a községi választások mielőbbi megtartását.

A gyűlés folyamán megválasztották az egyes bizottságokat, melyekben Szivákovics javaslatára a kiszélesített tanácsban képviselt valamennyi párt helyet kapott.

A közgyűlés lefolyása még jobban megerősítette a város szerb és német polgársága közötti egyetértést, amelynek érdekében különösen Szivákovics Lázár államtitkár buzgólkodott sokat.

Vita a magyar nyelv használatáról a szentai közgyűlésen

Vujics Joca képviselő erélyesen megvédte a magyar nyelv jogait

Szentáról jelentik: Senta város kiszélesített tanácsa Otina Zsárkó polgármester elnökleite alatt csütörtökön tartotta meg közgyűlését. A polgármester kegyeleles szavakban emlékezett meg arról a vesztéséről, amely a várost Gőzon István prépostplébános elhunytával érte. Majd a polgármesteri jelentés következett. A jelentés közli, hogy Dadiés Radivoj belügyminiszteri inspektor felülvizsgálta a város gazdálkodását és habár a vizsgálat teljes befejezése előtt az inspektor érdemben nem nyilatkozhatott, annyi nyilvánvaló, hogy a vizsgálat sok szabálytalanságot talált, amelyekért a hanyag, vagy vétkez tisztviselőket felelősségre vonják.

A közgyűlés a noviszadi szintársulatnak tízezer dinár szubvenciót szavazott meg arra az esetre, ha a szintársulat Szentán játszik. Dr. Knezsevics volt polgármesternek évi 7300, dr. Vujics volt főjegyzőnek évi 3200 dinár törzsnnyugdíjat és napi 19 dinár drágasági pótlékot szavaztak meg. Branovaeski Milorád pedig egy évi törzsfizetést kap végkielégítés címén. Lukavac Tane volt alkaptányak és Piszarov volt adóügyi tanácsnoknak végkielégítésért és nyugdíjért benyújtott kérvényét a jogügyi bizottsághoz utasították. A tárgysorozat legfontosabb pontja volt a tisztviselők fizeteskülönbözeti ügye. Éles felszólalások hangoztak el ebben a kérdésben és követelték, hogy a rendőröknek és a kishivatalnokoknak is adják meg a különbözetet, ha a magasabb tisztviselők kapnak, ha pedig olyanok kaptak pénzt, akiknek nem járt volna, anyagilag felelőssé kell tenni az illetékes tanácsnokokat.

Dr. Ludaics Milos városi főügyész felolvasta ezután a jogügyi bizottság határozatát, mely szerint azoknak a tisztviselőknél, akiknek a törvény és a vármegyei jóváhagyás alapján jár ez az állami és városi tisztviselők fizetése közötti különbözet, joguk volt a kiutalt összeg felvételére, több tisztviselőnek azonban a szabályrendelet értelmében nem lett volna szabad a kérdéses különbözetet kiadni. Dr. Ludaics fel is sorolta ezeken a tisztviselőknél a névsorát. A harmadik kategóriába azok tartoznak, akik

még nem kapták meg a kért összeget. Ezeknek ügyében a jogügyi bizottság még nem határozott.

Felsőhegyi András dr. volt városi tisztviselő szólalt fel ezután és kijelentette, hogy az ő neve is azok között szerepel, akik illetéktelenül felvették a különbözetet, pedig ő egy dinárt sem kapott.

Minthogy dr. Felsőhegyi magyarul kezdett beszélni, Cetina polgármester felkérte, hogy államnyelven beszéljen.

Dr. Felsőhegyi erre kijelentette, hogy nem érti annyira az államnyelvet, hogy hibátlanul tudna beszélni, hibás beszédével pedig nem akar komikussá válni a közgyűlés előtt.

A polgármester Felsőhegyinek és később Schramm Nándornak is készségesen megengedte, hogy anyanyelvükön beszéljenek. Dedakin képviselő azonban azt indítványozta, hogy a közgyűlésen csakis államnyelven beszéljenek.

— Mérjünk ugy, — mondotta Dedakin — mint ahogy a magyarok nekünk mértek.

Vujics Jócó volt országgyűlési képviselő reflektált Dedakin szavaira.

— Ha ugy mérnénk — mondotta — mint nekünk a magyarok mértek, akkor e város közgyűlésén a magyarság írási számaránya miatt csak magyarul beszélhének.

A háboru előtt és a háboru alatt is nem egy vajdasági községben, mint például Szrbobrában, csak szerbül beszéltek a képviselőtestületi gyűléseken és csak szerbül vezették a jegyzőkönyveket.

Velikakikindán és Szomborban szerbül és magyarul. Noviszadon pedig szerbül, magyarul és németül folyt a tanácskozás, a jegyzőkönyvezetés.

Megdöbbsenti és elszomorítja a Dedakinféle felszólalás, mert az ilyen beszéd csak meghonthatja a magyarság és szerbség közt példás egyetértést.

A magyarság joggal megkövetelheti, hogy a városi közügyekhez saját nyelvén szólhasson hozzá.

Vujics Jócó beszédét viharosan megéljenzették a szerb és magyar képviselőtestületi tagok.

A közgyűlés ezután elfogadta a jogügyi bizottság indítványát.

Végül Vujics Száva interpellált amiatt, hogy ha valamelyik képviselő nem szavaz dr. Ludaics indítványa mellett, azt kiteszik a képviselőtestületből. Kijelentette, hogy ha ez rendszerré válik, párt-híveivel együtt kivonul a képviselőtestületből.

A polgármester válasza szerint a képviselők felmentése és kinevezése a belügyminiszter joga, abba a városi képviselőtestületnek nincs beleszólása.

A gyűlés féltékenykedőkor ért véget.

Hitelezési csalással

vádolnak egy csödbejutott apatini kosárfonót

Apatinból jelentik: Keszler Péter apatini kosárfonóiparos ez év tavaszán több millió passzivával csödbe jutott. Hitelezői egy hónap mulva feljelentést tettek Keszler Péter ellen hitelezési csalás miatt a szombori törvényszéknél.

Az ügy érdekeltjeinek és a tanuknak nagy számára való tekintettel a szombori törvényszék vizsgálóbírója csütörtökön kiszállt Apatinba, hogy a kereskedelmi bíróság vezetőjével együtt a helyszínen hallgassa ki a tanukat. Szarka Szvetiszláv vizsgálóbíró és Longinovic Iván csödbíró huszonöt tanut hallgattak ki, akik valamennyien terhelően vallottak Keszler Péter ellen. A vádak szerint Keszler három hónapon keresztül elmulasztotta bevételeinek a könyvbe való bevezetését és a csödkérelem előtt a külnlevősegit husz százalék engedménnyel sürgősen behajtotta.

A csödkérelem után a raktárban levő árut különböző helyeken elrejtette, továbbá a vád szerint a kapott kölcsön után fizetett kamatok összegét tisztelesen irta be az üzleti könyv kiadási rovatába. Az államügyészség a vádak súlyos voltára való tekintettel megiltotta Keszler Péternek, hogy Apatin területéről eltávozzon, amíg a vizsgálat be nem fejeződik.

Szabadrábra helyezték az odzsacii állatorvost

Önvédelemből lőtt rá a lakatosmesterre

Noviszadról jelentik: Az odzsacii csendőrség csütörtökön beszállította a noviszadi ügyészségre Holländer Mór odzsacii állatorvost, aki szerdára virradó éjjel — mint a Bács-megyeyi Napló már jelentette — agyonlőtte Sipos Ferenc lakatosmestert.

Holländer a vizsgálóbíró előtt kihallgatása során elmondotta, hogy Sipos az éjszaka folyamán megtámadta és pénzt követelt tőle, mire ő előrántotta revolverét, önvédelemből rálőtt a lakatosmesterre, aki nyomban összerogyott.

A vizsgálóbíró, miután a tényállásból megállapította, hogy Holländer önvédelemből használta fegyverét, az állatorvost szabadrábra helyezte.

A körözött örgróf

Sikkasztással vádolják Pallavicini Arthur örgrófot

Bécsből jelentik: Az országos büntető-törvényszék érdekes pör tárgyalását kezdi meg október 25-én. A pör a Buchard-féle bankház közkereseti társaság ellen indul, melynek tulajdonosait, Buchard Tivadart, örgróf Pallavicini Arthurt és Handeg Jenő gróft hamis bukással és letétsikkasztásokkal vádolják.

Pallavicini Arthur örgróf nemrégiben utelvelet kért, amit csak azzal kapott meg, hogy ha becsületszavát adja, hogy a tárgyalásra visszatér Bécsbe. Az örgróf el is utazott Magyarországra, ahol birtokai vannak, de ígéretét nem tartotta be, mire az osztrák hatóságok körözölevelet adtak ki ellene.

HIREK

— **Délutáni munka a szuboticei városházán.** Gyorgyevics Dragoszláv polgármester új rendelkezést adott ki a városházi hivatalos munkaidő szabályozásáról. Hétfőtől, október 18-tól kezdve a szuboticei városházán a hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 8—12 és délután 3—6 óráig lesznek.

— **Egyetemi tanári kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter dr. Sztéfánovics Jovánt, a szuboticei egyetem rendkívüli tanárát a zagrebi jogi-fakultás rendes tanárává nevezte ki.

— **A Noviszad—petrovradini ármentesítőtársulat közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A Noviszad—petrovradini ármentesítőtársulat pénteken Noviszadon a városháza közgyűlési termében tartja alakuló közgyűlését. A közgyűlésen az alapszabálytervezetet fogják előterjeszteni.

— **Sztaribecse az árvízkarosultakért.** Szomborból jelentik: Sztaribecsej község elöljárósága huszezer dinárt szavazott meg az árvízkarosultak részére.

— **Konjunkturahivatal Ausztriában.** Bécsből jelentik: A kereskedelmi és iparkamarában a szövetségi szakminisztériumok képviselőinek, a statisztikai hivatal, a tartományi kormány, a vidéki kamarák, a mezőgazdasági érdekképviseletek és a munkáskamara megbízottainak részvételével szaktanácskozás volt, amelyben elhatározták, hogy felállítják Ausztriában a konjunkturahivatalt. Dr. Reisch, az osztrák nemzeti bank elnöke vezetésével előkészítő bizottság alakult a terv tanulmányozására. A konjunkturahivatal az amerikai Egyesült-Államok hasonló intézményeinek mintájára fog berendezkedni, mint ahogy az amerikai példát utánozta Anglia, Franciaország és legújabban Németország is. A konjunkturahivatal feladata, hogy a kereskedelmet, ipart, a nagyvállalatokat mindenkor tájékoztassa a világgpiacok alakulása felől.

— **A román sziguranca vezérigazgatóját elűtötte egy autótaxi.** Bukarestből jelentik: Voinescu Romolust, a sziguranca országos vezérigazgatóját az uccán, amidőn hivatalába ment, egy bérautó elűtötte. Voinescu a lábán súlyosan megsérült. A sofőrt letartóztatták.

— **A kanadai fő kormányzó palotáját ünnepi lakoma alatt kifosztatták.** Londonból jelentik: Lord Bin, volt kanadai fő kormányzót Essexben lévő birtokára visszatérve, nagy diadalmennettel kísérték kastélyába, ahol tiszteletére lakomát rendeztek. A lakoma latt a kastélyban betörők jártak és ékszereken és ruhadarabokon kívül magukkal vitték azokat az emléktárgyakat, amelyeket lord Bin a kanadai városoktól és hatóságoktól kapott ajándékkba.

— **Rakovszky szovjet követ Briandnál.** Párisból jelentik: Briand francia külügyminiszter csütörtök délután kihallgatáson fogadta Rakovszky szovjet követet. Rakovszky másfél órán keresztül tárgyalta a külügyminiszterrel.

— **Kolumbusz emlékét ünnepelték Madridban.** Madridból jelentik: Amerika felfedezésének évfordulóján Madridban, valamint a vidéken nagyszabású ünnepségeket rendeztek. Este a madridi Zarzuela színházban a király és a királyné elnöklésével fényes estélyt rendeztek, amelyen a királyi család tagjai is megjelentek. Yanguas külügyminiszter hangoztatta az Amerikához fűződő kapcsolatok fontosságát. Utalt arra, hogy a spanyolok rövid idő alatt milyen hatalmas kulturát teremtettek meg Amerikában.

— **Tizenöt gyermeke van egy 36 éves asszonynak.** Newyorkból jelentik: Egy Mrs. Carlone nevű 36 éves asszonynak a napokban született meg tizenötödik gyermeke. A tizenöt gyermek közül tizen négy van életben s valamennyien teljesen egészségesek. Az asszony férje egy 41 éves építőmunkás, akivel már 19 év óta él együtt az aránylag fiatal asszony.

LEGUJABB

Lemond az osztrák kormány, ha a tisztviselők nem engednek követeléseikből

Megszakadtak a tárgyalások a kormány és a tisztviselő szervezetek között

Bécsből jelentik: A kormány és a tisztviselő szervezetek megbízottai csütörtökön egész nap folytatták tanácskozásukat anélkül, hogy a legkisebb közlekedés jött volna létre.

A kormány a csütörtökön kiadott rendelet szerint az engedékenység legvégső határáig ment el akkor, amikor tizenegyszázalékos generális fizetésemelést ajánlott fel. A tisztviselők ezzel szemben husz százalékos fizetésemelést követeltek és ezen a ponton a tárgyalások az esti órákban megszakadtak.

A tanácskozások után *Ramek* kancellár kijelentette, hogy

a kormány lemond, ha a tisztviselők nem engednek teljesíthetetlen követeléseikből.

A helyzet ilyenformán kritikus, de remélik, hogy sikerülni fog újból fölvenni a tárgyalásokat.

— **Egy francia levélhordó tizenöt millió dollárt örökölt.** Párisból jelentik: A lapok írják, hogy egy Bone nevű szegény levélhordó, aki egy külvárosi kerület postahivatalában teljesít szolgálatot és a legszükségesebb viszonyok között él feleségével és kilenc gyermekével, tizenöt millió dollárt örökölt. Hivatalos irást kapott a washingtoni francia nagykövetség útján egy amerikai vidéki konzulátustól, hogy nagybátyja meghalt és egyedüli örökösevé őt tette meg. A készpénzen kívül ráhagyta Mississippiben lévő nagy textilgyárát is. A hírlapírók egész raja ment ki Bone szegényes lakására, de csak az asszony és a gyerekek voltak otthon, mert a levélhordó elment dolga után, jöhlet már nem szorul kis hivatalára, azt mondja azonban, hogy ha gazdag lett is, máról-holnapra nem hagyhatja ott állását.

— **A gólya a bábaasszonynál.** Müncheni lapok írják, hogy Zeckritzben, egy bajorországi kisvárosban a gólya hozzáért a magasfeszültségű áramvezetékhez és súlyos égési sebekkel Winkler falusi bábaasszony kertyébe zuhant. A tudós asszonyban a gólyamadár megértő lélekre talált, gondos ápolásban részesült mindaddig, míg folytatni tudta vándorutját dél felé.

— **Csang-Cso-Lin megtiltotta Pekingben a bubiféjet.** A kínai polgárhaborúról szóló számtalan érdekes és kevésbé érdekes hír közül, az egyik — Pekingből keltezték — arról számolt be, hogy a Csang-Cso-Lin csapatok pekingi alvezére, a tábornok utasítására, a kínai nőknek megtiltotta, hogy bubifrizurát viseljenek.

— **Tüzveszedelem egy párisi színházban.** Párisból jelentik: A Sarah Bernhard-színházban szerdán éppen gyülekezni kezdett a közönség, mikor a mennyezet nagy csillárjából láng lövelt ki és a lámpások kialudtak, de a menynyezet fafaragású diszítése tüzet fogott. Rövidzárlat következtében támadt a baj de a színházi tűzoltók percek alatt elfojtották a tüzet és az előadást meg lehetett tartani.

— **Apró ügyek a szombori törvényszék előtt.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Masirevics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Lendov György és Csertás István szontai lakosok bünyűjét, akik 1924-ben alkulccsal felnyitották Karai Ferenc szontai fűszeres üzletét és onnan nagymennyiségű fűszerárut vittek el. Lendovot és Csertást 6—6 havi börtönre, feleségeiket orgazdaságért 30—30 napi fogházra ítélték. — Csütörtökön tárgyalta Sajin Tima, Jovánovics Mladen és Avramovics Andrija tolvajlasi ügyét is, akik Bóbiacs István karovukovói gazdától két lovat loptak el. Sajint és Jovánovicsot két-két évi börtönre, Avramovicsot egy évi börtönre ítélték. — Horvát Alojzija tolvajlásért elítelt rabot, aki a szombori fogházból júniusban szökést kísérelt meg, egy évi szigorított fogházra ítélték.

— **Ahol az egész képviselőtestület — nő.** Európa történelmében ritka esemény történt. A belga Herck-La Villeben csupa asszonyt választottak meg városi képviselővé. Valamennyi tanácsag és községi alkalmazott nő, csak a csendőrség áll férfiakból.

— **Kaszinó lett Abdul Hamid palotájából.** Konstantinápolyból jelentik: A minap avatták fel városi kaszinóvá Abdul Hamid szultán egykori híres palotáját. A trónterem most táncteremmé van átalakítva és a fényes termekből szórakozóhelyiségek lettek. Több játéktér van a palotában, melynek kaszinóvá való felavatása ünnepség keretében történt meg. Táncmulatság is volt az ünnepségen és sok előkelő török nő vett részt a táncban, fátlyul nélkül. Az ünnepséget éjjel után a palota kertjében folytatták, melyeket színes kampionok ezreivel világítottak meg.

— **Csödelfárás több bánati kereskedő ellen.** Becskerekről jelentik: A becskeréki törvényszék csödöt nyitott a következő bánati kereskedők ellen. Keller Béla Begaszentgyörgy, a követelések bejelentésének határideje október 22, délelőtt kilenc óra. Gyuricsin Rada Novibecsej, a követelések bejelentésének határideje október 22, délelőtt kilenc óra. Keller János Pécska, a követelések bejelentésének határideje október 23, délelőtt kilenc óra és Weisz Izidor Kumán, a követelések bejelentésének határideje október 23, délelőtt kilenc óra.

— **Teljesen meztelenül imádkozott az uccán.** Párisból jelentik: A Weinberge városrész főúcján csütörtökön korán reggel, mikor még alig derengett, járókelők megláttak egy teljesen meztelen fiatal nőt, amint a gyalogjárón térdelve összekulcsolt kézzel imádkozott. Hamarosan értesítették a rendőrséget, mert látszott, hogy az imádkozó meztelen nő örült. Beszállították a tébolydába és a rendőrség igyekszik személyazonosságát kideríteni.

— **Elfogtak egy sikkasztó banktisztviselőt Budapesten.** Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Borovitz Miklós banktisztviselőt, akit a Jupiter részvénytársaság jelentett fel. Borovitz ugyanis ellopta a részvénytársaság egyik inkasszó könyvét és ennek felhasználásával különböző összegeket vett fel és a felvett összegeket elsikkasztotta. Borovitzot beismerő vallomása után a főkapitányságon őrizetbe vették.

— **Felavató ünnepség.** Szomborból jelentik: A szombori zsidó ifjúsági egyesület október 16-án, este 9 órakor tartja új helyiségeinek felavató ünnepélyét.

— **Magyar leány köti az első eszperantó nyelvű házasságot Londonban.** Londonból jelentik: Érdekes és a házasságok történetében elegendő páratlanul álló esküvőt fogtak tartani a napokban London egyik anglikán vallású templomában. A hösnő egy magyar leány, Schönau Mici, az osztrák-magyar hadsereg egy nyugalomba vonult tőrsztisztjének leánya. Ő a menyasszony, az az a pardon, az »edzigonfino«. Az »edzigonto« pedig egy londoni ügyvéd, Mr. Jackson Coleman. Ugyancsak magyar leány az »edzikulino«, az az a nyoszolyólány is. Surányi Irma. Annak pedig, hogy az összes angol lapok megemlékeznek a készülő esküvőről és hozzáak a völegény és a menyasszony arcképét, az az oka, hogy ez lesz az első eszperantó nyelvű házasság nemcsak egész London, de az angol államegyház történetében is. Ugy a menyasszony, mint a völegény lelkes eszperantisták és ami még fontosabb, a

menyasszony egy eszperantó-barát nagynéni végrendelete értelmében köteles eszperantó nyelvű házasságot kötni, mert csak így kaphatja meg a reá váró nagy örökséget. A különleges alkalomra eszperantóra fordították az anglikán egyház egész esküvői szertartását, amelyet egy ugyancsak eszperantista londoni lelkész fog végezni. A londoni eszperantisták pedig, elnökükkel, Lord Haldaneval együtt testületileg fognak megjelenni az érdekes esküvőn.

— **Felmentés a hatóság elleni erőszak vádjá alól.** A szuboticei törvényszéken csütörtökön tárgyalta Stárcevic Mátó tanácselnök büntető tanácsa Kelemen András máli-ídjosi földműves bűnyűjét, akit az ügyészség hatóság elleni erőszak vétségével vádolt. A vád szerint Kelemen 1923 január 31-én éjjel ellenszegült és kést rántott Fabó Pál rendőrré, aki őt a község házára akarta bekisérni, mert a vasuti állomáson közbotrányt okozott. A tárgyaláson a vádlott azt adta elő, hogy a kérdéses napon disznótoron volt, sokat ivott és az állomáson becsapott egy üvegtáblát, úgy hogy egy üvegtábla eltört. Azt tudja, hogy bement a rendőrré a község házára, egyébre nem emlékszik. A vádlott után Fabó rendőrt hallgatta ki a bíróság tanúként. Éjjeli szolgálatot teljesített az állomáson és amikor jelentették neki, hogy Kelemen botrányt okozott és betört egy ablakot, utána ment. Amikor felhívta, hogy menjen vele a rendőrségre, részeg ember módjára viselkedett. A rendőr észrevette, hogy Kelemen kezében bicska van. Felszólította, hogy dobja el a bicskát, amit Kelemen meg is tett. A bíróság a bizonyítási eljárás befejeztével felmentette a vádlottat, miután a vádbeli cselekményben nem találtak bűnösnek.

— **Elefánt dolgozik Miami újjáépítésén.** Newyorkból jelentik: Miami nagy erővel folynak a város újjáépítésének munkálatai. A munkálatokban még egy elefánt is résztvesz. Rosienek hívják az elefántot, amely dédelgetett kedvence volt azoknak a gyermekeknek, akik a miami-i állatkertet látogatták. Az elefántnak most az a feladata, hogy a hatalmas kitépt fákát fölemelje a földről és lehetővé tegye, hogy újra beágyazzák őket a talajba.

— **Két osztrák repülőrekord.** Bécsből jelentik: Egy napon két rekordot állítottak osztrák pilóták. Bauer pilóta Münchenből 1 óra 32 perc alatt repült Bécsbe. Ezt a 360 kilométer hosszú utat a vonat 12 óra alatt teszi meg és a menetrendszerű repülőjárat eddig 3 óra alatt jutott Münchenből Bécsbe. A másik rekord egy Stanger nevű pilótáé, aki szintén tegnap 25 perc alatt repült Klagenfurttól Grácig, holott a normális repülőidő ezen a 120 kilométeres légvonalon eddig teljes egy óra volt és a vonatnak 6 óra kell hozzá.

— **Az óriáskigyó és az életmentő borjú.** Rio de Janeiről jelentik: Naia mellett egy vadásztársaságot pihenője közben egy nyolcméteres óriáskigyó támadott meg. A vadászok rémülten ugrottak fel, de a kigyó hatalmas testével szinte az egész társaságot átölelte. Élet-halál harc keletkezett, mikor az egyik szabadon maradt szogának mentő ötlete támadt. A társaság éllemezésére szánt borjút toltta a szörnyeteg felé, amely erre egyetlen fejmozdulattal elnyelte az állatot. Közben sikerült ártalmatlanná tenni a kigyót és a vadászok a rio de janeirói állatkertnek ajándékozták.

— **Orvosi hírek.** Dr. Munk Arthur Halasi-uti rendelőjének és lakásának telefonszáma: 107.

— **Megnyílt a rádiótáviratozás Bécs és Olaszország között.** Bécsből jelentik: Ünnepies keretben, Auriti bécsi olasz követ és az osztrák hatóságok vezetőinek jelenlétében kedden nyílt meg a rádió-táviratozás Olaszországgal, amelyre a Rádió Ausztria részvénytársaság kapott szabadalmat. Auriti olasz követ Halmisch köztársasági elnök és a vállalat vezetője küldték az első táviratot az olasz királynak és Auriti követ külön üdvözölte rádiógramban Mussolini miniszterelnököt.

— **Elkészült a vádirat az oszjeki monopolcsaló ellen.** Oszjekeről jelentik: A monopolcsalással vádolt Lang Izsó, oszjeki cigarettapapírgyáros bűnügyében az oszjeki ügyészség most készült el vádindítványával. Lang Izsót, mint elsőrendű vádlottat, Boigner Katalin előmunkásként és Lang Leót, mint tettestársakat vádolja az ügyészség. Lang Leónak a vádirat nem volt kézbesíthető, mert már több hónapja ismeretlen helyen tartózkodik. Ha a vádlottak a vádirat ellen nem élnek kifogással, akkor a főtárgyalást rövidesen megtartják. A vizsgálóbíró a vizsgálat folyamán százhusz tanut hallgatott ki, de ezeknek csak egy részét idézik meg a főtárgyalásra. Az ügy koronatanuja Petrovics Luka, az állami monopoligazgatóság felügyelője, ki annak idején a vizsgálatot vezette a gyár ellen.

— **A Szobotica—horgosi ut javítása.** Az építésügyi miniszter 220.000 dinárt utalt ki a szobotica—horgosi ut javítására. Az utjavítási munkálatokat a jövő hónap elején kezdik meg.

— **A kisasszony férje bemutatója.** Csütörtök este mutatta be a dr. Szabó Juci előadásáról már előnyösen ismert műkedvelőgyűttes Drégely Gábor ötletes vigjátékát, A kisasszony férjét. Az előadás valamennyi szereplője, élükön a műkedvelő színpad keretein messze tülemelkedő Reiter Ilonkával, nagyszerűen megállta a helyét és Weisz Irénke, Gyenizse Ius, Weisz Ferenc, Mayer Béla, Köhalmi Pál egyformán részesei a nagy sikernek. Az előadás ismertetésére legközelebb még visszatérünk.

— **Megölte a gáz.** Oszjekeről jelentik: Sumal József, harmincegyéves gépészt, az Uránia-mozgó alkalmazottját holtan találták meg a mozgósínház gépházában. A vizsgálat megállapította, hogy Sumal vígyázatlanságból a fűtőgép gázcsapját kinyitotta, a kiömlő gáztól elszédült, úgyhogy a csapat már nem tudta elzárni.

— **A noviszadi turista egyesület kirándulása.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Fruska Gora turista egyesület szombat délután három órakor Csirics Kamenko mérnök vezetésével kirándulást rendez Zbajevcra. Vasárnap négy újabb csoport megy hajóval.

— **Elégett kisgyermek.** Oszjekeről jelentik: Uhlis Anna munkásként rövid időre az üzletbe ment bevásárolni és a lakásban magára hagyta 3 éves leánykáját. A kisleány valahonnan gyufát kerített és tüzet akart gyújtani a takaréktűzhelyen. A gyufától a ruhája tüzet fogott és mire anyja hazatért, teljesen összeégett. Rövid kislődés után behalt égési seibe.

— **Temetés.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután két órakor temették a noviszadi zsidótemetőben levő családjirboltha dr. Pap Ignácét, a noviszadi zsidó hitközség negyven éven át volt főbírójának feleségét, akinek holttestét Trenscentplieről szállították Noviszadra. Dr. Kiss Henrik főbbi gyászbeszéde után dr. Lusztig Nándor hitközségi elnök a hitközség nevében, majd Frank Gyula, a Szentegylet elnöke, a Szentegylet nevében bucsúztatta a holtat. A temetésen nagyszámú és előkelő közönség vett részt.

— **Egy százháromeves alkoholista versenyezni szeretne Gertrud Ederlel.** Newyorkból jelentik: A New Rochelle-i zsidó aggok házában él a százháromeves Henry Levy. Az öreg még egyáltalában nem érzi magát öregnek. Kijelentette, hogy ha egyszer eszébe jut, majd felszólítja Gertrud Ederlet, hogy versenyezzenek a csatorna átúszásában. Azért lettem ilyen öreg — mondotta — mert mindig úgy éltam, ahogy nekem tetszett és kielégítettem a vágyaimat. Annyit ittam és annyit dohányoztam, amennyi csak jólesett. Megkérdezték az öreg urtól, hogy mit szeretne még megélni életében, mire ezt mondotta: Nagyon szeretném még megélni, hogy visszavonjak Amerikában a prohibíciós törvényt, mert az a legnagyobb bolondság.

— **Az ügyészség elejtette a vádat a Monopol tolvajai ellen.** Noviszadról jelentik: Az ügyészség vádirata alapján csütörtökön tizenkilenc temerini napszám: Majoros Péter és társai ellenlopás miatt megindult bünygyi eljárás került a noviszadi törvényszéknél főtárgyalásra. Majoros és tizennyolc társa 1921 október 28-án Noviszadon a monopolraktáiraiban dolgoztak és onnan 39 csomag szöveget száz kiló súlyban és ötven kiló cinkpléht loptak el. A monopol képviselője, miután a kár megtérült, nem kívánta a tettesek megbüntetését és a feljelentést visszavonta, mire az ügyész elejtette a vádat.

— **Harmincötezer dinárt lopott.** Noviszadról jelentik: A csurogi csendőrség letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába szállította Szubotin Zsárkó csurogi napszámot, aki Lázics Milostól harmincezer dinár készpénzt lopott.

— **Tiznap szabadságért tiznap fogház.** Noviszadról jelentik: Kolárics Gójkó szilbácsi földmives 1920 júliusában a katonaságnál tizenkét nap szabadságot kapott, amelyet önkényesen tíz nappal meghosszabbított. A beogradi katonai törvényszék emiatt tizhavi fogházra ítélte Koláricsot, akit csütörtökön büntetésének kitöltése végett szállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Hatóságsértésért elítéltek egy budapesti futballistát.** Budapestről jelentik: A törvényszék csütörtökön tárgyalta Kertész II. futballista ügyét, aki 1925 március 22-ikén a MTK-pályán lezajló mérkőzésen egy rendőrt, aki igazoltatni akarta, hasbaboxolt. A tárgyaláson Kertész tagadta, hogy megütötte a rendőrt. A bíróság hatóság elleni erőszak címén három heti fogházra és egymillió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Hat métermázsza gabonát lopott.** Noviszadról jelentik: Supics Milos sztarapalánkai földmives 1922-ben Antics Tódornál lakott és házigazdájától hat métermázsza gabonát lopott. A noviszadi törvényszék a csütörtökön megtartott főtárgyaláson felmentette Supicsot, mert a büncselekmény elévült.

— **Mikor a bíró saját magán próbálja ki a büntetést.** Newyorkból jelentik: Bryant, az omahai bíró hosszú idő óta réme az alkoholempészeknek. Valahányszor egy-egy alkoholempész eléje kerül, azt hosszú fogházbüntetésre ítéli, kenyér és víz mellett. Többen szemérettel, hogy ez túlságosan kegyetlen, a XX. századba nem illő büntetés. Ezért elhatározta a hatvanöt éves bíró, hogy saját magán próbálja ki, vajjon tényleg olyan kegyetlen dolog-e napokon át kenyéren és vizen élni. A legközelebbi napokban már meg is kezdi kenyér és víz diétáját és öt napon át semmi egyéb táplálékot nem fog magához venni. Közben folytatni fogja bírói működését.

— **A charleston — egészségtelen!** Madridból jelentik: A mexikói egészségügyi miniszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben az egész köztársaság területére megtiltja a charleston táncolását. A szigorú rendeletet nem morális, hanem higiéniai okokkal indokolja a miniszter, aki megjegyzi rendeletében, hogy a charleston heves és rendszertelen mozdulataival károsan hat a szervezetre és gyakori táncolása könnyen szívszélhűdést okozhat.

— **Ujszülött, akinek két anyja van.** Genéből jelentik: Nem mindennapi pört tárgyalt az itteni törvényszék, Henriette Violetten, egy jövevű svájci családnak a leányán az anyaság jelei mutatkoztak és kétségbeesésében Genibe utazott, ahol felkereste férjénél levő idősebb nővérét, Henriette Violette azt az ajánlatot tette nővéreinek, hogy az újszülöttet majd mint a saját gyermekét jelentse be. Az asszony férje történetesen üzleti uton volt Délamerikában és hosszas könyörgésre az asszony végre is belement, hogy megmentse nővérét. A kisfiu megszületése után azt az anyakönyvvezetőségen mint a saját fiát je-

lentette be. Elképzelhető a férfi meglepetése, amikor hazatérte után a családjában beállott szaporulatot észrevette. A baj azonban ott kezdődött, hogy az anyja az anyakönyvvezetőnél a szabályok szerint a szülésznőt is bejelentette és a szülésznő a rendőrségen, ahová valami formáság miatt beidézték, mitsem tudott az egész dologról. Sőt még azt is kénytelen volt jegyzőkönyvbe diktálni, hogy az állítólagos anyának a kérdéses időben nem is született gyereke. Így derült ki az egész turpisság, amelyet salomoni ítélettel oldott meg a genfi bíróság: mindkét anyát ötvenötven frank pénzbírságra ítélte.

— **Porosz képviselők egymás közt.** Berlinből jelentik: Scholz Richárd kommunista képviselőt, a porosz országgyűlés berekesztése után, az ucacán megtámadta Oslerrot szocialdemokrata képviselőt, akit Scholz az országgyűlés ülésén tetteg bántalmazott. Scholz kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Letartóztattak két budapesti nagykereskedőt.** Budapestről jelentik: Az ügyészség utasítására a rendőrség csütörtökön letartóztatta Baumgartner Lajos és Szilágyi Pál budapesti textilnagykereskedőket. A két nagykereskedő nemrégiben fizetésképtelenséget jelentett és hat milliárd passzívával szemben csupán két és fél milliárd aktívát mutattak fel. A cég negyven százalékot ajánlott fel a hitelezőknek, akik megállapították, hogy a vagyonkimutatásból kihagytak két síófoki villát és huszezer dollár értékű berlini ingatlant. Baumgartner a rendőrség átkísérte az ügyészségre, Szilágyit pedig — aki negyvenfokos lázban fekszik — házi őrizetbe helyezték.

— **A noviszadi szerb színházársulat bucsuelőadása Títele.** Títelelől jelentik: A noviszadi szerb színházársulat, amely már hetek óta sikerrel vendégszerepel Títele, szerdán este tartotta meg bucsuelőadását. Erre az alkalomra Títelere érkeztek a noviszadi Matica vezetői, Perovics Bránko alelnök, dr. Matein Márkó titkár, Kirilovics Milka, dr. Mainszki Koszta ügyvéd és Gresics Gruja. A bucsuelőadás megkezdése előtt Malekin Márkó hosszabb beszédben köszönte meg a títelek támogatását. A bucsuelőadásban Konstana című énekes színművét adta elő a szerb színtársulat.

— **Vörheny és tifusziárvány a Vajdaságban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi egészségügyi felügyelőség statisztikát közöl a Vajdaságban előforduló járványos betegségekről. A statisztikából kitűnik, hogy Noviszadon a 16 régiön kívül 5 újabb tifuszmegbetegedés történt. A noviszadi kerületben az összes tifuszbetegek száma 6, ebből 4 új. Bácska egyéb részén, főleg az árvízsujtotta vidékeken egy tifuszmegbetegedés sem történt. Bánátban csak a kovaciesai kerületben vannak tifuszbetegek, akiknek száma az utóbbi időben növekedett. A szerémségi zsupanja kerületben 10 régi és 4 újabb megbetegedés fordult elő. Zemunban a tifuszbetegek száma 11, ebből 9 újabban betegedett meg. Vinkovcin 1 régi, 6 új tifuszbeteget ápolnak. Szuboticán a tifusziárvány erősen csökken. Tizenhét régi tifuszbeteget kivül csak egy újabb beteg áll orvosi kezelés alatt. A vörhenybetegség száma Noviszadon 18, ebből 7 az újabb beteg. Zemunban 14 régi, 8 új, a kulai kerületben 3 régi, 3 új. A sidi kerületben valamennyi vörhenybeteg meggyógyult.

— **Az eltűnt trafik.** Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács — mint ismeretes — a főtéren levő trafikioszkot, amely legutóbb ötvenezer dinár bért jövedelmezett a városnak, a kiszélesített tanács hozzájárulása nélkül éjnek idején lebontatta. Másnap a lakosság, csak a trafik hült helyét találta. Popovics Jefta dr., a kiszélesített városi tanács tagja indítványt terjesztett a közgyűlés elé, amelyben javasolja, hogy a közgyűlés Milovánovics Milován polgármestert anyagilag tegye felelőssé a várost ért veszteség miatt. Az indítványt a hétfői közgyűlés tárgyalja.

— **A bácsi evangélikus német egyházközség közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A bácsi ágostai evangélikus német egyházmegye csütörtökön tartotta meg évi rendes közgyűlését a noviszadi evangélikus templomban Wack Péter főesperes és Szmik Gyula egyházmegyei felügyelő elnöke alatt. A közgyűlésen husz lelkész és ötven világi küldött vett részt. A közgyűlés megnyitása után Wack Péter főesperes előterjesztette a részletes főesperesi jelentést, amelynek keretében a főesperes beszámolt a vrbászi zsinat második ülészakáról és Wágner Gusztáv Adolf zsinati elnök hirtelen haláláról. Minthogy Becker Mihály sóvői evangélikus lelkészt Ljubljánába választották meg, a zsinati tagsági helyét szavazással töltötték be. Reppert Frigyes szekicsi lelkészre nyolc, Klár Vilmos titeli lelkészre nyolc és Scherer Mihály feketicsi lelkészre egy szavazat esett. Reppert és Klár között pótválasztás lesz. A közgyűlés a lelkészfizetéseket olyképen valorizálta, hogy minden békekoronát tíz dinárnak számítanak át. Az egyházmegye területén három új lelkészt avattak fel, mégpedig újabb Wack Ferenc járáki, Hein Ferenc és Mornau Frigyes vrbászi lelkészeket, akik tanulmányait országhatáron végezték. A közgyűlésen elhatározták, hogy a törzsai árvaház részére széleskörű gyűjtést indítanak.

— **Ellopta egy katona puskáját.** Noviszadról jelentik: Topálovics Lajos odzsacsi soffór 1921 november 28-ikán ellopta Ber Miklós katonától annak szolgálati fegyverét. A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és megszüntette az eljárást, mert a katonai hatóság nem kérte a vádlott megbüntetését.

— **Felfalták a vadak az erdőbe kitett gyermeket.** Miskolcraól jelentik: Két hónappal ezelőtt Böhm Istvánné dörömbői lakos kiment a dörömbői erdőbe, megszülte gyermekét és otthagya. A gyermeket az erdei vadak felfalták, csak borzalmasan megcsontított holttestmaradványait találták meg. A miskolci törvényszék Böhm Istvánnét szándékos emberölés büntette miatt két és félelvi fegyházra ítélte.

— **Olcsóbb lesz a repülés.** Berlinből jelentik: Most jelent meg a német repülőársaságok téli menetrendje, melyből kitűnik, hogy a tél folyamán harminc légi járat köti össze Közép-Európa nagyvárosait. A legnagyobb hóban is jól fűtött kabinokban lehet majd Berlinből Párisba vagy Frankfurtból Königsbergbe, vagy Bécsből Münchenbe és Berlinbe repülni. Ugyanekkor a német repülőársaságok a személydij-szabást 25—30 százalékkal leszállították, úgyhogy a repülőgép most már olcsóbb lesz, mint a gyorsvonat első osztálya.

— **Himnusz kerestetik.** Az orosz szovjet kétségbeesetten keres egy új himnuszt, amely lehetőleg kizorítsa a Csajkovszky által szerzett régi cári himnuszt. Az orosz komponisták már számtalan dalt mutattak be a szovjet urinak, azonban eddig egyiket sem találtak megfelelőnek. Amerikának is szándékában van, hogy bevezessen egy nemzeti himnuszt. Hein, Colombia és a Yankee Doodle nem jönnek tekintetbe. Erős sansza volt Francis Scott Key egy dalának, amely a függetlenségi háborút dicsőíti. Most azonban ismét gondolkodóba estek az amerikaiak, félnek ugyanis, hogy a dal szövege rossz vért fog szülni Angliában.

— **Töltőtoll mint gázbomba.** Newyorkból jelentik: Az amerikai bankok állandó harcban állanak a bankrablók-kal, akik vakmerő támadásaikkal az elmúlt évben is több millió dollárral károsították meg a pénzintézeteket. A bankok vezetői természetesen minden lehető óvintézkedést megtesznek, a bankpénztárosok asztalán már régen töltött browningok hevernek. Most a bankok női alkalmazottaikat is felfegyverezték. Az új fegyver egy töltőtoll alakú szerkezetből áll, amely egy nyomásra mérges gázzal kábítja el a támadókat.

— **A pancsevői Francia Klub téli programja.** A pancsevői Francia Klub legutóbbi ülésén megállapította téli programját. A téli szezonban minden hónap második és negyedik keddién klubhangversenyt fognak tartani, minden harmadik kedden pedig szerb előadást. Minden pénteken teaestélyt rendeznek, minden szerdán tánc lesz az ifjuság részére, minden vasárnap tánc a gyermekeknek. Minden hétfőn francia társalgás lesz. A téli szezont október 19-én, kedden fogják megnyitni a klub helyiségében, amikor Massée tanár, a beogradai egyetemen a francia nyelv előadója, fog előadást tartani, utána pedig hangverseny lesz.

A baranyai menekültek szubotikai egyesülete vasárnap délelőtt tíz órakor a szokott helyen fontos ügyben taggyűlést tart.

— **A Tolnai Világtája** rendkívül érdekes tartalommal és bőséges aktuális illusztrációkkal jelent meg. A lap regény- és gyermekújság mellékletével együtt a Literária árusítóinál kapható.

— **A Színházi Élet** új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Regényfolytatáson, riportokon, érdekes képeken, szépirodalmi cikkeken és a gazdag rovatokon kívül a lap közli Hoffmannsthal költői szépségű »Akárki« (Jedermann) című drámáját. A Színházi Élet a Literária árusítóinál kapható 12 dinárért.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

Urinók figyelmébe! Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben. Weinert női divatszalonjában. I. Paje Kujundžića 22. 8062

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe.
Selyemszalu (Seidenwebe) vásznak felülmúlhatatlan minősége 75 év óta közismert.

KINTORNA

János gazdának felfúvódott a tehene. Áthivatja a szomszéd gazdát, aki a község állatait szokta gyógyítani.

— Na, ki tudja-e gyógyítani a Ris-kát, szomszéd?

— Ki én — feleli önérzetesen a falusi csodadoktor — még ha belebetegszik is.

*

— Mi van a házvezetőnőjével, öreg ur?

— Varrónó lett.

— Na?

— A múlt héten a nyakamba varrta magát.

*

Kohn mondja Grünnek:

— Te, ma próbára teszem az inasomat. Leteszek a pultra tíz dinárt és egyedül hagyom. Ha elteszi a pénzt, szó nélkül kirugom.

— Aber — mondja Grün — ilyen kis összeggel ezt nem lehet megcsinálni. Legalább száz dinárt tegyél le

— Száz dinárt? Az nem egy próba. Azt magam is elvinném.

*

Valaki sírkövet rendel elhunyt férje számára.

— Kérem, a felírás egyszerű, de ki-fejező legyen.

— Igen. Talán szabad tudnom, az elhunytak mi volt a foglalkozása?

— Ügyvéd volt.

— Akkor talán legmegfeleleőbb lesz: »Béke pöreire.«

KÖZGAZDASÁG

Megszakadtak

az egyeztető tárgyalások Bacher Emil és a Lovrekovics-örökösök között

Budapestről jelentik: A noviszadi Lovrekovics-féle tésztagyár tulajdonosai és Bacher Emil, a budapesti Viktoria-konzern vezérigazgatója közötti egyeztető tárgyalások eredménytelenül végződtek.

Bacher Emil tudvaleg még 1919-ben belekapcsolódott néhai Lovrekovics Ferenc noviszadi gyártulajdonos üzleteibe és több éven át pénzzel és készpénzzel volt segítségére. Bacher és a Lovrekovics-örökösök között régóta heves harc folyik és abban a kímében, amelyet Bacher Emil szanalása előtt a magyar pénzügyminiszternek a Viktória-konzern státusáról átnyújtott, a Lovrekovics-féle követelés tizenhét és fél milliárd magyar koronával szerepelt. Ugy látszik, ez csak hozzávetőleges összeg volt, mert a Molinumbhoz benyújtott elszámolás már csak 16.700 millió korona követelést tüntet fel. Ebből az összegből Bacher Emil csak héttmillió dinár erejéig indította meg a pert Lovrekovicsék ellen, amiből az következik, hogy mintegy tizenkétmillió dinár kamatkövetelésének jelentékeny részét elejtette.

A per Noviszadon választott bíróság előtt folyt váltakozó szerencsével. Végül is mindkét fél egyező akaratából egyeségi tárgyalások indultak meg.

Heteken át folytak a tárgyalások. Bacher Emil 5.700.000 dinár tartozásnak kötelező elismerését követelt és ennek ellenében hajlandó lett volna a gyárat és a házat, amelyre biztositási végrehajtást vezetett, a családnak visszaadni és a gyár bérletétől visszalépni, kivonta volna azonban a tésztagyárból a szerinte 1.700.000 dinárt kitevő forgótőkét, a mely nem készpénzből, hanem követelésekből és anyagokból áll és azt kívánta, hogy a hátralékos négy millió dinárt Lovrekovicsék egy éven belül fizessék vissza. A Lovrekovics-örökösök ezeket a feltételeket nem fogadták el és a tárgyalások emiatt megszakadtak.

Az egység meghiúsulása folytán a választott bírósági eljárás, amely közben rövid ideig szünetelt, újra megindult.

Vámhivatalt állították fel az oszjeki vasúti állomáson. Oszjijekről jelentik: Az oszjeki kereskedelmi és iparkamara kieszközte a közlekedésügyi minisztériumban, hogy az oszjeki főpályaudvaron vámhivatali kirendeltséget állítsanak fel. Ez a hivatal hétfőn már meg is kezdte működését, úgyhogy a ki- és beviteli áruk ezentúl a pályaudvaron kerülnek elvámolásra.

A becskerekai kamara a vásári árusokért. Becskerekről jelentik: A becskerekai kereskedelmi és iparkamara beadvánnyal fordult a torontálmegyei alispáni hivatalhoz. A beadványban kéri az alispánt, hogy a vásárosoknak engedje meg, hogy már a vásár előtti nap délutánján elfoglalhassák elárúsító helyüket.

Olcsóbb lett a csomagszállítás. Beogradból jelentik: A postaügyi miniszter legújabb rendelkezésében leszállította a belföldi csomagszállítás díját. A rendelet értelmében az 1—5 kilóg hat, 5—10 kilóg husz, 10—15 kilóg harminc és 15—20 kilóg negyven dinár a csomagok szállítási díja.

Szuboticán harisnya- és trikógyár létesül. A chemnitz-i Köbke A. G., Európa egyik legnagyobb szakmabeli gyára »Jugoszlavenszki Faco harisnya és trikógyár K. D.« cég alatt Szuboticán gyárat létesít.

A Bánát pénzügyi statisztikája. Pancsevőről jelentik: A Bánati Bankok Szövetsége Pancsevőn tartotta évi közgyűlését, melyen ismertették a Bánát pénzügyi viszonyaira vonatkozó adatokat. Eszerint a Bánátban jelenleg nyolevanegy bank van 69.146.750 dinár tőkével és 20.739.659 dinár tartalékkal. A bankokban 330.173.687 dinár betét

van és a pénzügyintézetek évi összes tiszta jövedelme 12.209.437 dinár. Ezenkívül van még a Bánátban 6 kisebb szövetkezet 600.278 dinár tőkével, amelyeknek múltévi tiszta jövedelme 50.553 dinár volt. A bánati bankok szövetségének székhelyét áttették Pancsevőről Beogradba és alelnöknek Graff János Pált, a Pancsevői Népbank elnökét választották meg.

Az ipari hitel felemelését kéri a becskerekai kamara. Becskerekről jelentik: A becskerekai kereskedelmi és iparkamara kérvénnyel fordult a Narodna Bankához és a kereskedelmiügyi minisztériumhoz, hogy az iparosok számára megszavazott hitelt emeljék fel a kétszeresére. Az iparosok részére jelenleg folyósított hitel oly elenyészően csekély, hogy nem jöhet számításba az ipar fejlesztését illetően.

Budapesti állatvásár, okt. 14. A vágómarhavasárra 762 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 12,5—14,5, kivételesen 15, közepes 8,5—12,5, gyenge 5,5—8, bika jómínőségű 9,5—13,5, kivételesen 14,5, közép és gyenge 5,5—9,5, tehén jó 10,5—14, kivételesen 14,5, közép és gyenge 5,5—10, kicsontozni való marha 3—5,5, növénydékmarha 4—11,5. Az irányzat rendkívül lanyha. A sertésvásárra 2700 darab sertést hajtottak fel. Árak különként élőszűlyban: Könnyű sertés 15,8—16, közepes 16,8—17,1, nehéz 17,25—17,4. Irányzat élénk.

SPORT

Fényes eredménnyel zárultak

a vasárnapi noviszadi lovverseny-nevezése

Noviszadról jelentik: A Petár trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet vasárnap rendezte első őszi futtatását, amely tekintettel a versenynevezett istálló nagy számára és a benevezett lovak kvalitására, sportszempontról felül fogja múlni a lovaregylet eddigi versenyeit.

A félvéreiek versenyében a következő lovak vesznek részt: Kohinor (Lelbach istálló), Exellenz (Lelbach), Vajsza (Vászi), Milica (Vlaskalies), Alma (Futaki uradalom), Tina (Lévics), Gina (Lévics), Labrador (Macák testvérek), Fenék (Boskovics), Vidra (Musztáj Beg Pasic), Plutó (Jankovics), Wilián Rufusz (Rigi százados).

A kétvéresek versenyére neveztek: Kajdás (Karadjordjevo ménes), Szilán (Dungyerszki Gyóko), Szremica (Dungyerszki Gyóko), Fábán (Bacsák testvérek), Gorszki Cvet (Todorovics testvérek), Obládics Ráde (Todorovics testvérek).

A harmadik futamhoz neveztek: Majumba (Karadjordjevo ménes), Klapec (Dungyerszki Gyóko), Boszanac (Dungyerszki Gyóko), Crnogorka (Dungyerszki Olga), Riadó (Lelbach), Utmutató (Futaki ménes), Szahib (Futaki ménes), Arianna (Jancsics), Antinea (Bacsák testvérek), Moj Béby (Dr. Dungyerszki Gedeon), Moja Voja (Dr. Dungyerszki Gedeon), Patricius (Futaki ménes).

A nemzetközi futamra beneveztek: Klapec (Dungyerszki Gyóko), Crnogorka (Dungyerszki Olga), Szeljanka (Dungyerszki Gyóko), Szumir (Petrovics), Utmutató (Futaki ménes), Sztumica (Golubovics), Arianna (Jancsics), Antinea (Bacsák testvérek), Szkupocena (Dr. Dungyerszki Gedeon), Patricius (Futaki ménes).

Az akadályversenyhez neveztek: Kulpin (Dungyerszki Gyóko), Gyöngyharmat (Lelbach), Barátné (Lelbach), Utmutató (Futaki ménes), Belatre (Futaki ménes), Fenék (Boskovics).

A hatodik futamhoz neveztek: Nada (Dungyerszki Gyóko), Fáró (Pein), Vardár (Tanszin), Diadal (Tanszin), Gidrán (Tapavica Szima), Galep (Pesics), Nikolo (Milojevics), Vijor (Gligorijevis), Puri (Popin Láza), Ricsaj (Pánics), Grendisz (Andrics Miladin), Mary (Tamán Adél).

A versenyek két órákor kezdődnek.

TŐZSDE

Zürich, okt. 14. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.825, London 25.11, Newyork 517.5, Brüsszel 14.75, Milánó 20.85, Amsterdam 207, Berlin 123.20, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.775.

Beograd, okt. 14. Zárlat: Páris 161.50, London 274.75, Newyork 56.50, Brüsszel 159, Genf 1094, Milánó 226.75, Berlin 13.50, Bécs 7.98, Prága 167.75, Budapest 7.94.

Szentai gabonaárak, okt. 14. A csüörtőki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 267.50—270 dinár. Ótengeri 140—142.50 dinár. Csős és tengeri 72.50—75 dinár. December—januári szállításra ab vasut 110—112.50 dinár. Tavaszai szállításra ab hajó 120—125 dinár. Duplikát kasszával 135 dinár. Takarmányárpa 130—132.50 dinár. Sörárpa 140—145 dinár. Köles 130—135 dinár. Muharmag 120—125 dinár. Heremag 2420—2450 dinár. Óbab 105—110 dinár. Ujbab 120—125 dinár. Rozs 165—170 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 14. Buza 1 vagon bácskai 75-ös 2 százalékos 265 dinár. Bácskai 16 vagon 265—270 dinár. Szerémségi 1 vagon 77-es 2 százalékos 267.50 dinár. Zab 5 vagon bácskai 142 dinár. Uj tengeri 2 vagon bácskai 110 dinár. Uj szerémségi 2 vagon októberi 115 dinár. Decemberi—januári uj 3 vagon 125 dinár. Szerémségi szárított 9 vagon 146—146.50 dinár. Bánati szárított 3 vagon 140 dinár. Bánati szárított Begacsatorna november 17-re, kassza duplikát 144 dinár.

Budapesti gabonatőzsde, okt. 14. A határidő-piacon a forgalom vontatottan indult és csak zárlat felé javult annyira, hogy az árak 1000—1500 koronával emelkedtek. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza októberre 366, zárlat 365—366, novemberre 372—372.5, zárlat 372—372.5, márciusra 400—401, zárlat 400.5—401, májusra 405.7, zárlat 406—407, rozs októberre 268, márciusra 297.5—298, zárlat 297.5—298. A készárupiac irányzata nem volt egységes, mert míg a buza árfolyama változatlan, a rozs 2500 koronával olcsóbbodott.

Csikágói gabonatőzsde, okt. 14. Buza decemberre 137.875, buza májusra 142.375. Tengeri decemberre 77.375, tengeri májusra 85. Zab decemberre 43.625, zab májusra 47.875. Rozs decemberre 98.50, rozs májusra 104.625.

Newyorki gabonatőzsde, okt. 14. Buza őszi vörös 146.875, buza őszi kemény 152.375. Tengeri 85.375. Liszt 715—735.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, október 16

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20.05: A »Brisztol« jazzband hangversenye.

Zagreb (350): 21.30: Hírek, sport.

London (365): 17.30: Zene. 22.45: Hangverseny. 23.15: Layton és Johnstone zongora hangversenye. 23.30, 1: Táncczene.

Breszlau (418): 16.30: Hangverseny. 20.25: Koncert. 22.30: Táncczene.

Feketicsei rádiólerakatunk címe

Németh Miklós

KONRATH D. D.

rádiószaküzlet Subotica

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Hangverseny.

München (485): 12.30: Koncert. 16.30: Hangverseny. 20: Hangverseny.

Budapest (560): 17.02: A »Darázsfé-szek« előadása. 20.30: A »Szevillai borbély« előadása.

Berlin (504): 17: Koncert. 20: Opera-előadás. 20.30: Hangverseny. 22.30: Táncczene.

NYILT-TÉR

„JEDINSTVO“ POKOPNO UDRUŽENJE SUBOTICA
Meghívó

Egyesületünk folyó hó 17-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart a „Nena“ (Hungária) vendéglő helyiségében, amelyre a tagokat ezúton meghívja.

Subotica, 1926. október 9-én.

Tárgysorozat:

1. Kap. hiv. átirata a módosított alapszabályok tárgyában.
2. 50 tag indítványa.

9474

Elnökség

Hirdetmény

Van szerencsénk Pančevo város és környéke igen tisztelt kereskedő urak becses tudomására juttatni, hogy Pančevón, Mihajlovičeva ulica 2. szám alatt a mai igényeknek megfelelően berendezett

só-malmot

nyitottunk, ahol minden nekünk átadott rendelést legpontosabban és jutányos áron eszközölünk.

Az igen tisztelt kereskedő urak szíves támogatásáért esedezve, maradunk

kiváló tisztelettel

Bachmann Péter és Sohl Mária

9481

„POKOPNO UDRUŽENJE „SLAVIJ“

Értesíti tagjait, hogy folyó hó 17-én d. u. három órakor Szudarevics-ul. br. 52. Margit-malommal szemben levő vendéglőben

rendkívüli közgyűlést tart.

A tag urakat ezúton meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés az eddigi működéséről.
2. Választmányi indítvány az egyesület további fenmaradásáról és esetleges feloszlása ügyében.
3. További fenállás esetén tisztikar és a választmány megválasztása.
4. Indítványok.

Szubotica, 1926 október 9-én.

9425

Végrehajtóbizottság.

Főmolnárt keres

vidéki 4 vagonos kereskedelmi malom.

Csakis elsőrangú szakemberek, akiknek a modern őrlési eljárásban hosszabb gyakorlatuk van, küldjék ajánlataikat koruk, eddigi működésük, fizetési igényeik, családi állapotuk pontos megjelölése mellett „T. K.“ jellegre e lap kiadóhivatalába.

Felhívás

Felhívom Drobeta Kálmán és neje hitelezőit, hogy követelésüket nálam 8 nap alatt jelentsék be, mert a később érkezőket figyelembe nem vehetem.

Čantavir, 1926. október 14.

9476

Obrath Ádám.

Árverési hirdetmény.

Vb. Rosenthal Zoltán csódtömegéhez tartozó üzletberendezést 1926 október 15-ikéig délután 4 órakor VII. kör Zrinjski trg 4. sz. a. üzlethelyiségben nyilvános árverésen eladom. Az ajánlat fölötti döntést fönntartom.

Szubotica, 1926 október 14.

9502

Tömeggondnok.

Értesítés

A SREĆA Jótékony Kiházasító Egyesület

igazgatósága közli, hogy folyó évi október hó folyamán a 809., 768., 123., 110., 598., 533., 801., 104., 105., 581. számú tagsági könyvecskék tulajdonosai részesülnek kiházasítási segélyben. Szíveskedjenek az igazolványtulajdonosok 20.-tól kezdődően a délutáni órákban a hivatalos helyiségben jelentkezni.

9403

Az igazgatóság.

Csödárverés.

A vb. Leichter Mór-féle lakóház Szentán és a mellette levő üzlethelyiségek f. évi október hó 21. csütörtökön d. e. 9 órakor a szentai tkvi hatóságnál végrehajtási árverésen külön-külön eladatnak. Ugyanakkor kerül árverésre a Kórház-utcában levő kisebb ház is.

Árverezni szándékozók a feltételeket alulírott tömeggondnoknál és a bíróság hiv. hirdetőtábláján is megtekinthetik.

Szenta, 1926. október 11.

9447

Dr. Löbl Nándor
tömeggondnok.

PRIESNER RUDIČEVA ULICA e heti reklám árai!

Férfi kalapok	58 D.	Gyermekek cipők	36
Gyermekek kalapok	40 D.	számig, 30 D.-től	95
Férfi ingek	50 D.	d. nárig. Gombok, szal-	
Selyem nyakkendők	18 D.	lagok, himzések, cip-	
Harisnyák	8 D.	kék teljes kiáru itá-	
Vászon zsebkendők	4 D.	beszerzési áron a ul!	
Nadrág'artók	10 D.	Használja ki az al-	
Téli trikó ingek	48 D.	ka'imat, míg a kész et	
Esernyők	50 D.	tart!	7673

Kész

férfi- és női fehérmű

legjobb és legolcsóbb

9227

Pollák Leónál Szentán

Kérjen árjegyzéket

Gépiró(nő) ki a gyorsírást, szerb és német nyelvet teljesen bírja, felvételik. Önálló levelező(nő) előnyben részesül. — Továbbá:
Önálló rodavezető ki egyúttal önálló német, szerb, magyar levelező is, azonnali belépésre kerestetik. Írásbeli ajánlatok az eddigi működés és referenciák megjelölésével Schmo'ka hirdetőirodába Novisad Jevrejska 7 alá küldendők. 944

Beteg emberek

Ahány nappól csak áll az év, annyi szenvedésen kell az ideges embernek átmennie, mert rossz, kimerült idegek ekeserítik az életet és nagyon sok szenvedést okoznak. Szuró, nyilaló fájdalmak, szédülés, félelemérzés, fél vagy egész oldalj fejfájás, fülzúgás, szemképrázás, emésztési zavarok, álmatlanság, izzadások, nyilalás az izmokban, munkaképtelenség stb., mind a beteg idegek szüleménye.

Hogy szabadulhatunk meg e től a nyomorúságtól?

Valódi COLA LECITIN által, amely erősen vitamin tartalmu tápszer és így az emberiség részére a jótét forrásává vál ez a szer. Csodás módon elősegíti a test egyes szerveinek működését, erősíti a hátgerincet és az agyat, felfrissíti az idegeket és a végtagokat, erőt és életkedvet ad

Az egészséges idegkért folytatott harcban a valódi COLA LECITIN gyakran csodákat művel. A tulajdonképeni tápanyagokat a vérkép: ő és legutolsó pontjág elvezeti, vidit, erősít és fiatalon és üdén tart bennünket. Ön is győződjék meg arról, hogy ez nem túlzás. A legközelebbi két hétben mindenkinek teljesen ingyen és bérmentve küldök egy kis doboz COLA LECITIN-t és egy orvos könyvét, amely sok évi gyakorlaton alapszik és aki saját maga is sokat szenved ezekben a betegségekben. Irjon még ma, közölje velem pontos címét és elküldöm azonnal a dobozt és a könyvet

teljesen ingyen.

E. Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13. 9487 Abteilung 756.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 100 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

CZIGLER KÁICS és TÁRSA BUTORGYÁRÁBÓL KIMARADT

BUTOROKAT

minden elfogadható áron kiárusítom

Káics Dezső Subotica

A barátok
temploma mellett

KÖRÖSI GÉZA

szalámikészítő és füstölthúsárak feldolgozó telepe

a helybeli főt. főrabbiáság felügyelete alatt

SUBOTICA

Telep és expeditió: Save Tekelije ulica (Halasi-ut) 2 szám.
Iroda és detail eladás: Rudić ulica 4. szám. — Telefonszám: 513.
Készít; **I-ü szalámít, tormásvirstlit, kolbászt, finom felvágottakat,** továbbá mindenemü **füstölt-, marha- és libahust.**
LIBAZSIR ELADÁS.
Kereskedőknek árengedmény.
Vidéki rendelések azonnal továbbíttatnak.

MŰSZAKI KÖNYVEK

Dinár	Dinár
Sztipán: A bádogos. Kötve .. 23.—	Beretvás: Szívógázmotorok .. 23.—
Balog—Svlgall: Dieselgépek kezelése és karbantartása .. 23.—	Péter: Vas- és acélöntő .. 23.—
Palotai: Vizvezetékstabilizátor .. 9.—	Jaschik: Könyvkötőmesterség .. 36.—
Barna: Csavarmenetvágás .. 20.—	Kink-Mihályi: Autójavítás kézikönyve .. 17.—
Lenkev: Gyakorlati számolás .. 20.—	Knapp: A kenőanyagok .. 23.—
Prohászka: Vasipari szerzőmunkák .. 28.—	Raffay: Faipari szerkezetek I-II. .... 40.—
Lusker: Vasipari szerzőmunkák. A mérőszközök szerkezete és gyakorlati használata .. 28.—	Kóhalmi: Szulvázítás tankönyve .. 14.—
László: A földalatti utja .. 14.—	Barna: Készülék, furás és marás az esztergpadon .. 17.—
Hoszpodár: A telefon .. 7.—	Schächter: A motorek szerkezete és kezelése I-II. .... 50.—
Barna: Eszterga-, furó- és marószerszámok .. 14.—	Némethy: Kőművesmesterség .. 12.—
Szerényi: Mértékek és súlyok .. 7.—	Boldizsár: Esztergályosok és marások zsebkönyve .. 25.—
Barna: Vas- és fémipari kézikönyv .. 36.—	Zeidler: A modern börgyvártás .. 25.—
Németh: Az ács .. 34.—	Farkas: Algebra .. 11.—
Knapp: Fémcsiszolás kézikönyve .. 28.—	Bicskei: Mértan .. 9.—
Kiss: Egyenáramú motor működése .. 14.—	Barna: Szerelők és lakatosok kézikönyve .. 80.—
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése .. 30.—	Balog: Rádiótelefon .. 24.—
Németh: Kis földszintes házak építése .. 14.—	Bicskei: Testmértan .. 24.—
Balog: Osztófelek .. 14.—	Balog: Rádiókészülékek szerelése és számítása .. 30.—
Benedek: A logarléc .. 8.—	Mihályi: Motorkegypár .. 28.—
Betegh: Trigonometria .. 14.—	Balog: Kristálydetektoros rádiókészülék .. 28.—
Lenz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása .. 17.—	Wagen: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve .. 40.—
Szegő: A vegytan és a vegyipar .. 17.—	Balló: Elektromos vezetékek méretezése .. 23.—
Mihályi: Az autók. Autóvezetők, szerelők kézikönyve .. 48.—	Bicskei: Számítan .. 20.—
Vékony: Szabómesterség tankönyve .. 28.—	Perl: Textilipar I. .... 56.—
Jávör: Lóerőszámítás .. 14.—	Balog—Svlgall: Dieselgépek szerkezete .. 23.—
Frank: Gőzgép .. 30.—	Táblázat az esztergpadokhoz szükséges áttételek kiszámításához .. 28.—
	Németh: Építők zsebkönyve .. 50.—

Postaköltségre könyvenként 5 dinár küldendő
Megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett a
MINERVA NYOMDA R. T. SUBOTICA
KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL 8110

J. SEBESTYÉN MÉRLEGGYÁRA

SUBOTICA, PALIČKI PUT 154

Községeknek, gazdaságoknak, malmoknak és gabonakereskedőknek a legtekélyesebb mérlegeket szállít a legolcsóbb áron. Raktárról azonnal szállítható
Szekérmérleg és állatmérleg
Szükségletének beszerzése előtt sziveskedjék cégemet ajánlattételre felhívni!

Hogy a

JUNIPER

zöld sóborszesz bármely más gyártmány-nál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegecskét utasítással.

Ahol nem kapható, kérje levélileg

JUNIPER 4912
laboratorium Subotica, Strossmajerova 11.
Fűszerkereskedőknél jól bevezetett jutalékos ügynökök ajánlkozzanak

INGATLANHITELT

nyújt elsőrendű bank, földre lánconként 5000 dinárig, évi kamat 12%
Felvilágosítás:
„Express“
szállító cégénél Subotica Aleksandrova ul. 9.

Tölgyfa-parketták

eredeti gyári áron
Goldfahn Bertalannál
Sombor
Kn. Ževičeva ul. 26.
8946

Vésnök

MUNKÁK
Legjutányosabban
FISCHER ERNŐ
GRAFIKAI MŰTEKÉZETBEN
SUBOTICA

Széna Szalma Szeeska valamint Tűzifa
legolcsóbban kapható
HORVÁTH JÓZSEF
takarmánykereskedőnél
Subotica, Trenkova ul.
Sánta-szantatóriummal szemben
Kívánatra házhoz szállít

ELŐNY OMDÁT

MODERNŰ FELSZERELVE, LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT.

Leopold Sámuel

előnyomda berendezési gyára
Senta
4852

Bársonyalapok

98.— dinárért
legszebb színekben és formákban kaphatók
Hős Piroskánál
Pašćeva u. 2. 9454

Egy jólmelő
éjjeli üzlet
azonnal szabad kézből eladó.
Ereklődni a tulajdonosnál
Gerzsetiv János
Nova Palanka 23. Bácska

Már most szerezz be
szőrméjét
Kopilovics Balázs
szűcsnél,
ahol garantált valódi árut kap és olcsótt vásárolhat
Bene Sudarević ul. 2.
81254

Virágcserepek

kaphatók
ILLGENNÉL
Sokolka (Gombkötő) ul. 17.

Elsőrendű segéd
csemege- és fűszer
szakmából 946
gyakornok, tanuló
felvétetnek Sugár Manó
cég Subotica

A beltéren egy nagy, szép, világos
üzlethelyiség
kiadó. 9463
Bővebbet Schäffer Róza
fűszerkereskedőnél,
nagypostával szemben.

A kávé akkor jó,
ha friss!
Naponta négyféle friss pörköltkávét kapható. — Vidékre szétküldés 1/4 kg-tól kezdve
SUGÁR MANÓ
cég, Subotica.

300 hold

prima szántóföld

elsőrendű épületekkel, urilakkal, élő és holt felszereléssel vagy anélkül Bajsza község határában
eladó. Bővebb felvilágosítást ad
Dr. Löbl Marcel Subotica Zrinjski trg 10

Malmok, gyárok, kereskedők figyelmébe!
Zsákok, bálák, postacsomagok részére acél lemez plombák bármilyen kivánt dombornyomású felirattal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL

SUBOTICA

Műszaki koncert

keres Suboticára és környékére
rayonképviselőt

aki a jobb vevőkörrel állandó érintkezésben van. Szakismeret nem feltétel, minthogy képviselőnk központunk megfelelően kioktatja. Csak oly urak pályázzanak, akik megfelelő intelligenciával és energiával rendelkeznek.
Ajánlatok „Fixum i dobra provizija” jellegű alatt „Planeta” oglasno odelenje Beograd Terazije 32 címre küldendők.

„DAMA”

FEHÉRNE MŰSZALON

A legújabb szabású ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral, ptyoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

NYUGAT

az egyetlen európai színvonalon álló magyar szépirodalmi folyóirat
okt. hó 1-től Jugoszláviában is kapható
Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
Egyes szám ára 20 dinár

KORZÓ MOZI

Oktober 14-17. Csütörtök—vasárnap

A francia Pathé-gyár ezidei remeke

FORRADALOM (LA VERTIGE)

Látványos és izgalmas attrakció az orosz forradalomból 7 felvonásban.

Főszereplő:

JAQUES KATLAIN

A Königsmark, a Rózsalovag és Szöktetés a szerályból című filmek szereplője. — Történik Szent Péterváron és részben a francia Rivierán. Elejétől végig lebilincselő.

Ezenkívül:

ZORO és HURU

világhírű dán detektívek felléptével Leányszöktetés 5 felvonásos vígjáték.

LIFKA MOZI átalakításán őj-nappal dolgoznak. Az építkezés a nappali órákban megtekinthető. Megnyitó október végén.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk. Kérdésekódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Autóalkatrészek használhatóak minden gyártmányhoz 4000 dinárért 1000 kilonként eladó. Ivan Mesešan. Novisad. Streljačka 31. 9292

Órásüzlet teljes berendezéssel, bácskai községben, forgalmas uton, elköltözés miatt eladó. Ugyanott egy fiatal farkaskutya eladó. Bővebbet Filipović Jakab órás és ékszerésznél. Bezdán.

Beltéren sarokház üzlethelyiségekkel (iolmenő fűszerüzlet) eladó. Bakó Pál Ciril i Method trg 2. 9413

Keresünk megvételre egy komplett darálót. 42 colost és köveket. sárosspartaktit vagy tót kövel ellátva. Cim a kiadóban. 9497

Egy adag gesztenye piré 6 dinár. cukrozott gesztenye 3 dinár. friss teasütemény 70 dinár.
SUDÁR CUK-RÁSZDA
Aleksandr. 1. (Farkas-ház)

Eladó forgalmas helyen fűszerüzletnek és vendéglőnek alkalmas sarokház, melyben jelenleg péküzlet is van. Érdeklődni Dévić Jánosnál Stara Moravica. 9424

Préselt széna- és szalma-eladás a legutánvosabb áron **Décsel és Kertész** söraktárában. Ugyanott felvétetik egy fiatal, nős, gyermektelen boltiszola, aki egyúttal házmester is lenne. Jelentkezés szombath délután 3-tól. Telefonszám 172. 9495

Budapesti gázkocsz érkezik. Megrendelhető Révai Adolfnál, Sokolska 2. Telefon 551. 8870

Ford alkatrészek Ford javítások

Ha olcsó és megbízható munkát akar, forduljon **Ford** autorizált ügynökségéhez:

Klein Géza és Fiai Subotica

NARODNI BIOSKOP

Csatornák - vasárnap
HOOT GIBSON
a cow-boy király Subotican!
Bemutatkozik a legnagyobb attrakciójában a

Kisértet a farmon

című 6 felvonásos, rendkívül izgalmas cow-boy kalandor drámájában.
Mint kísértő 2 felvonásos **BURLESZK KOMÉDIA**
Ma utoljára hatalmas kettős műsor
Henny Porter,
Rudolph Valentino

Apollo Novisad

Oktober 15., 16., 17.

Noviszád szenzációja

Schellenberg testvérek

Kellermann regénye 7 felvonásban

Dupla főszerepben:
CONRAD VEIDT

A filmtechnika legnagyobb vívmánya
Rendes helyárak!

Csak még 8 napig

tart a szenzációs **olcsó** áron való **elárusítás**

Ignac Engler i Sinovi

rőfős üzletében

Városi közkórház mellett 1½ lánccs elrendű szántóföld kiadó. Istállótrágya eladó. Érdeklődni lehet Szabados hentesnél Gradska kuća. Ugyanott egy tanonc felvétetik. 9453

3 utcai, 1 udvari szobából álló **irodahelyiség** nagy raktárral azonnal kiadó Novisad legforgalmasabb utcájában. Felvilágosítással szolgál Kardos hirdetőiroda. Novisad, Vilsonov trg 7. 9113

Kanizsai tanyákon vasárnap éjjel elloptak 2 vörös ökröt. Nyomra vezetőt 1.000 dinár jutalomban részesítem. Jelentés a hatóságoknál. 9414

Révai Adolf Subotica

Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucca, Kunetz-féle ház). Telefon 551

Ajánl:
Szavatolt kömentes **épitőmeszet**, elsőrendű fehér darabos **meszet**, beoćini portland **cementet**, elismert kitiűnő minőségű tešići **RETORTA FASZNET** pécs-szabolcsi kétszer mosott **KOVÁCSSZENET**

Iassv névre hallgató törpe selvempincsi két barna folttal elveszett. A megtaláló nagy jutalomban részesül. — Hauser Adolf, Aleksandrova 1. 9488

Zeller-féle faterlep november 1-ére kiadó. Sava Tekelija ul. 23. 9464

A beltéren városháza közelében szép nagy tágas üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 9426

Egy jömenetelű éjjeli mulató házzal együtt igen jutányosan eladó

Bővebbet: 9484
Zemun, Postafiók 8.

Üzletfelosztás miatt nagy bolthelyiség kevés berendezés el nov. 1-ére átadó. Cim: Pallas, Subotica. 9479

Geszténye, szép, egészséges, szétküldöm 50 kg. felül vasutal legolcsóbb árban, utánvétellel is. — Diuro Vincianović, Slavovska Požega. 9480

Somborban nőruhaszalomban 2-3 hónapos szabászati tanfolyamot nyitok, mely idő alatt a növendékek saját ruháikat is megvarrhatják. — özv. Dániel Béláné, Mrzovica (Sándor Béla) ul. 7. 9470

Különbéíratu udvari szoba két személyre, esetleg egy udvari és egy utcai szoba konyhasználattal azonnal kiadó. Trumbićeva ulica 3. 9490

Kétszobás lakás butorral vagy anélkül átadó. Csáládi házak minden árban eladók. Hálóberendezés, ebédő, szalonfestmények, csillárok, perzsaszőnyegek, gardero, könyvszekrény kaphatók Langné, Pašićeva 3. I. 9498

Iskola táskák, legújabb fajta női ridikülők legolcsóbb bevásárlási forrása

Schlager Henrik
bőröndös és speciális bőraru szaküzlete
Subotica, Aleksandrova 1.
(Lelbach-ház)

Kiadó Subotican, forgalmas helyen sarokhelyiség és két helyiségből álló vendéglő lakással. u. o. fehérbor eladó. Il. Oslodienia 18. 8918

FOGLALKOZÁS

Perfekt fogtechnikus vidéken állandó alkalmazást nyerhet. Cim a kiadóban. 9304

Gyógyyszerészeség, aki szerbiül és németül beszél, kerestetik. Cim a kiadóban. 9370

Utazói állást keres fiatal és az egész SHS-ben bevezetett utazó. esetleg övadékkal. — Leveleket »Utazó« feligére. 9430

Varrónők felvétetnek Beck Jenő kötő-szövő gyárában Pašićeva ul. 8. sz. 9431

Hölgyek figyelmébe!

Hajvágás, ondulás, hajmosás manikűr, hajfestés, babajavítás és szakmába vágó bármilyen munka a legut nyorabban, leggyorsabban és legpontosabban készül. Bármilyen hajmunkát elvállalok, vágott és kihullott hajú veszek. — Vitérkő hozott babajavítást azonnal elkészíték. 8998

Lagner János

uri- és női fodrász
Subotica, Pašićeva ul. 6.

Házmesternek lehetőleg gyermektelen házaspár kerestetik. Motorkezelésben járatosak előnyben. Tudakozódni Lifkamozi irodáiban. 9455

Cipészeség azonnali belépésre felvétetik. VIII. Kosovopolje trg. 9477

Iózan soffőr állást keres november 1-ére, esetleg feleségével, aki elsőrangú, perfekt szakácsnő. Bizonyítványokkal rendelkezünk. — Beszélünk szerbiül, magyarul és németül. Ajánlatokat »Braćni par« feligére a kiadóba kérünk. 9472

Két fiugyermek mellé nappalra keresünk jobb leányt vagy ervedülálló nőt. Cim a kiadóban. 9510

Új és használt **zongorák pianinok**
a legnagyobb választékban legolcsóbb ár mellett 18 havl részletre és kölcsönbe csakis **RAAB KÁROLY**
zongora raktárában kaphatók
SOMBOR, Bácska. 8857

Intelligens fiatal asszony gyermekek mellé vagy idősebb hölgy mellé társalkodónői állást keres. Irodai vagy esetleg pénztárnoknői állást is vállal. Ajánlatokat Dr. Szántó, Sombor, Apatinska 46. 9469

Villamos világitás szerelése

A Villanygyár szerelési osztálya (Kostina ulica 1.) végez mindennemű szerelést gyorsan, olcsón és szakszerűen. Saját érdekében forduljon közvetlen hozzánk

Telefonszámunk 508.

A villanygyár városi üzletében (Kostina ulica 1.) luszterek, vasalók, villamos kályhák és minden más villamos anyag legolcsóbb árban, bő választékban. Nagy árammegtakarítást ér el, ha lakása és üzlete világitásához szükséges égőket nálunk veszi.

Subotica Villamos Vasut és Világitási R. T.
világitási és üzemosztálya — Kostina ulica 1.